

Uvodnik

Jurij Paljk

Današnja politika in mi

“Kakšna politika neki!” je vzklik večine ljudi starejše generacije ob tem naslovu, mladi pa pisanja pod tem naslovom niti brali ne bodo. Predstavniki za medije italijanskega premiera Conteja je te dni v središču pozornosti, ker je takoj po tragediji, ko se je zrušil most v Genovi, umrlo je 43 ljudi, na telefonske klice kolegov, ki so hoteli izvedeti za ukrepe predsednika vlade, odgovarjal, naj ga pustijo pri miru, ker je njemu zaradi tragedije v Genovi že itak odpadel praznik za Veliki šmaren. Danes se Rocco Casalino, ki zasluži več javnega denarja od premiera samega, izgovarja, da je bil utrujen. Znan je po tem, da je pripadnik Gibanija 5 zvezd in je pred leti tekmoval v Velikem bratu. Boste rekli, da je lahko streljati na te, ki prihajajo iz televizijskih oddaj, še lažje na sedanjega premiera, ki mora pred vsakim nastopom vprašati za mnenje enkrat podpredsednika Di Maia, drugič podpredsednika Salviniija, da se mu ne zgodi, da mora to početi pred mikrofonom v javnosti, ko mu eden od dveh gladko reče ne. “Eno samo čvckanje jih je, en sam čivk jih je, en sam krik in kričanje vsevprek”, je pred kratkim potožil kolega, ki je bil vajan političnih spopadov v času, ko sta imeli italijanski največji stranki še politično šolo, vsaka različno, a obe sta imeli politično šolo.

To, da se danes tudi italijanski politiki vsevprek “pogovarjajo” s “čivki”, se pravi po Tweeterju, družbenem omrežju, ki ga uporabljajo predvsem politiki in mi časnikarji, ki zmotno navajamo vsako neumnost, ki jo tja odlagajo današnji politiki, je noro.

In vendar so tu. Današnji politiki namreč. Ti, ki vladajo, ti, ki preprosto povedo, da se bodo zadolžili pač več, kot predpisuje Evropska unija, ker se na “Evropsko unijo” poživljajo, ti, ki ne obvladajo niti italijanske slovnice in ne preproste matematike naših starih mam, ki so vedno govorile, da se ne sme delati večjega koraka od tistega, ki ga sami zmremo, ki so nas od nekdaj učile, da se lahko porabi vedno manj, kot se zasluži, če se hoče kaj prihraniti za hude čase. Pri vojaki so me v resni vojski naučili, da se na smrtno ranjenega, umirajočega ne sme streljati, zato o Demokratski stranki ne napišem ničesar.

Bom pa vseeno zapisal, da sem vesel, ker imamo v senatu v Rimu resno, pridno in delavno, marljivo Tatjano Rojc, ki skrbi, da še kdo ve, da smo, in skuša pomagati, kolikor zmore. Boste rekli, da je to malo. Ne. To je v sedanjih razmerah veliko.

Izvrstni in množični Okusi!

foto dd

Srečanje pod lipami **Misijonarka Andreja Godnič**

V okviru socialnega tedna, ki ima letos naslov *Solidarnost več kot dobrodelnost*, je bila gostja srečanja pod lipami misijonarka s. Andreja Godnič iz Komna na Krašu. Z njo se je pogovarjala dr. Martina Valentinčič. Sestra je spregovorila o svojem delu.

/na str. 6

Nova pesniška zbirka **Kot sonca zlat zaton**

Pri Goriški Mohorjevi družbi je te dni izšla pesniška zbirka p. Vladimirja Kosa, ki s svojimi pesmimi že vrsto let bogati tako Koledar GMD kot tudi praznične številke Novega glasa. Zbirki je odlično spremno besedo napisala dr. Maja Melinc Mlekuž, sodobno jo je oblikovala Jasna Košuta. Pesniška zbirka je izšla v sodelovanju z Župnijskim zavodom Ljubljana Dravlje.

/na str. 9

Trst / DSI **Poklon pesnici Ireni Žerjal**

Na ponedeljkovem tradicionalnem večeru v Društvu slovenskih izobražencev v Trstu se je več pesnikov, literarnih kritikov in sopotnikov pesnice Irene Žerjal s toplimi besedami poklonilo pokončni in samosvoji ženski, ki je vse življenje ostala zavezana svobodi, tako v svojem pesniškem delu kot v življenju.

/na str. 10

TEATRO VERDI TRIESTE
Fondazione Teatro Lirico Giuseppe Verdi di Trieste

SPOMINI MEMORIE
1918-2018

KULTURNI CENTER
LOJZE BRATUŽ

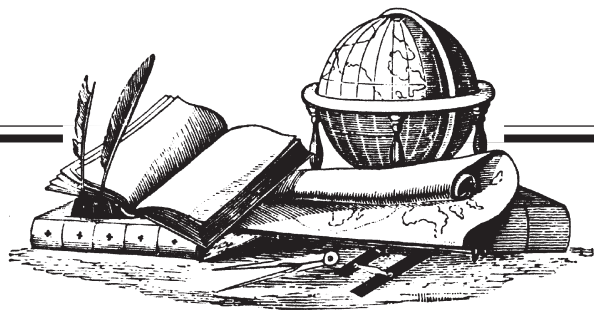
W.A. Mozart
REQUIEM
v d-molu K. 626

Projekt finančno podpira Avtonomna Dežela FJK na podlagi zakona 38/2001
REGIONE AUTONOMA
FRILTI VENEZIA GIULIA
www.centerbratuz.org

Oporno gledališče Giuseppe Verdi - Trst / Nedelja, 7.10.2018 ob 17.00

ZBOR IN ORKESTER SLOVENSKE FILHARMONIJE - LJUBLJANA
Mojca Bitenc, sopran / Jadranka Juras, mezzosopran / Branko Robinšak, tenor / Peter Martinčič, bas
Dirigent Simon Krečič

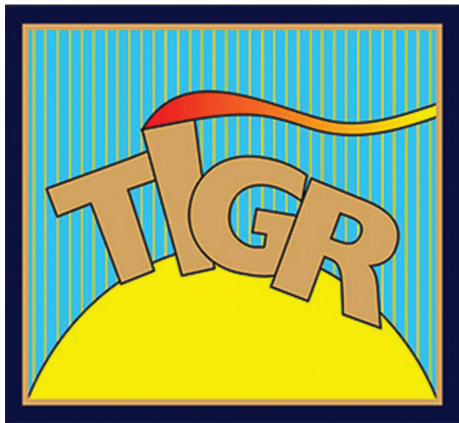
Blagajna: Teatro Lirico Giuseppe Verdi - 800 898 868 / boxoffice@teatroverdi-trieste.com VIVATICKET

V premislek

Zamolčana organizacija TIGR

K temu, kar je bilo napisano 6. septembra 2018 v Novem glasu o organizaciji TIGR, bi rad dodal nekaj besed. Dr. Vuk pravi, da ne more reči, da je bila organizacija TIGR (v nekdanji Jugoslaviji) zamolčana, res pa je, še pravi, da so bili njeni voditelji do neke mere marginalizirani (potisnjeni na rob - pripomba A. K.). Vedeti moramo, da organizacija TIGR ni bila nikoli zamolčana, ampak zamolčevana ali odpravljena v času nekdanje Jugoslavije. Pri vsaki diplomski nalogi, enako doktorski disertaciji, se vedno dobi kaj, kar se lahko spodbija in tudi ovrže. Velikokrat je to odvisno od osebe, ki pozna obravnavano področje. O TIGR-u v času nekdanje Jugoslavije se vsaj v šolah ni govorilo, čeprav priznam, da je tu pa tam tudi kakšen profesor zgodovine to organizacijo omenil, ampak bolj mimogrede. Tisti pa, ki smo živeli v okolju, v katerem so bili še živeči tigrovci, pa smo se z njimi ne samo srečevali, ampak tudi, vsaj kdaj pa kdaj, z njimi kaj rekli o TIGRU samem. Priznam, da o tem niso radi govorili, so pa vsaj zame ostajali velika uganka, saj se je iz njihovih pogovorov izvedelo marsikaj, kar je bilo vsaj meni za tisti čas nerazumljivo, čeprav je

bilo tudi mogoče.

Spominjam se neke oddaje na ljubljanski televiziji, v kateri je Stane Dolanc rekel dobesedno: "Ne, ne, s temi (mislim je na tigrovce) pa nismo imeli radi stikov, ker so bili nezanesljivi!" Verjetno je mislil na to, ker so znali vsaj kakšen tuj jezik in so s

tujci lažje kontaktirali kot on in njemu podobni! Vesel pa sem bil, ko je ga. dr. Tatjana Rejec izjavila, da so bili vsi tigrovci člani Zveze komunistov razen Alberta Rejca. (Zakaj o tem ne bi razpravljali?) Verjetno so prav zato vsaj nekateri tigrovci v nekdanji Jugoslaviji uživali tudi določene privilegije. Priznati pa jim je treba, da so bili domoljubi in da so slovenstvu tudi oni dali svoj delež. Kot člani Zveze komunistov pa so žal v določenem okolju naredili

veliko škode na verskem področju, še zlasti v Baški grapi in na Cerkljanskem, ko so širili literaturo s protiversko propagando, ki so jo "tovorili" iz tedanje kraljevine Jugoslavije. Iz njihovega obnašanja pa se je videlo, da so tedaj dobivali tudi denarno pomoč - ni treba ugibati od koga!

Med to propagandno literaturo pa je bila tudi takšna, ki so jo izdajali frasoni. Naj to utemeljim: v teh publikacijah je bila uporabljena beseda far. Na ozemlju Baške grape in na Cerkljanskem te besede prej niso poznali. Če je kdo hotel o duhovniku govoriti kaj slabega, je besedo župnik izrazil trdo, ni pa uporabil besede far, ker mu ni bila znana. Prav zato je danes sporno, če bi duhovniki sodelovali na prireditvah, enako škof, kjer je v ospredju TIGR. Tu bi pripomnil, da je normalno, da duhovniki, kot drugi državljani, povemo svoje mnenje javno, zastarelo mišljenje pa je, da ne smemo "piskati" v smeri družbenih zadev, saj smo vendar tudi mi državljani

in nas urejanje države zadeva prav tako kot vse druge. To je bila od partije vsiljena miselnost, enako kot učiti ljudi, da je politika samo za izbrance, seveda njihove ljudi. Ob koncu pa še to: lani (2017) jeseni me je neki naš zgodovinar, ki živi v tujini, prosil, naj mu napišem vse, kar vem o TIGR-u in frasonih, ker je o tem zapazil neko sled. Če bo kaj izbrskal, bomo lahko prišli še do kakšnih novih spoznanj, o TIGR-u seveda.

Ambrož Kodolja

V nedeljo, 7. oktobra 2018, ob 17. uri

Mozartov Requiem v opernem gledališču Verdi v Trstu

Kulturni center Lojze Bratuž in Slovenska filharmonija bosta skupaj prestopila prag opernega gledališča Verdi v Trstu v nedeljo, 7. oktobra, ob 17.00, ko bo na sporedu enkratno glasbeno doživetje. Go-

na, ki je ostala nedokončana zaradi prerane smrti genialnega umetnika leta 1791. Zbor in orkester Slovenske filharmonije bo vodil dirigent Simon Krečič, ki je eden najbolj uveljavljenih slovenskih dirigentov

riški center je organizator koncertnega dogodka v okviru projekta Spomini / Memorie 1918-2018, ki je nastal z deželniimi sredstvi ob 100-letnici prve svetovne vojne, najstarejša slovenska glasbena ustanova pa je poskrbela za vrhunske izvajalce. V sozvočju s spominsko vrednostjo projekta bo na sporedu Mozartov Requiem, legendarna mojstrovina

mlajše generacije. Kot pianist je bil zadnji diplomant Acija Bertoni, dirigiranje je študiral v Švici pod mentorstvom Dominica Roggena, v Ljubljani pa v razredu Milivoja Šurbka. Uveljavlja se v mednarodnem merilu in je že dirigiral tudi v opernem gledališču v Trstu, ko je decembra 2016 vodil božični koncert. Med njegovimi novjšimi angažmaji

je vredno omenbe dirigiranje prve postavitve Wagnerjeve opere Das Rheingold v Mariboru. V nedeljo bo njegova izvedba Mozartovega Rekvieva zaživela z zborom in orkestrom Slovenske filharmonije. Solisti bodo sopranistka Mojca Bitenc, mezzosopranistka Jadranka Juras, prvak ljubljanske Opere Branko Robinšak in basist Peter Martinčič. Prodaja vstopnic poteka pri blagajni gledališča Verdi v Trstu. Slovenska filharmonija bo v sklopu projekta Spomini / Memorie gostovala tudi v Čedadu, kjer bosta zbor in orkester Slovenske filharmonije 23. oktobra nastopila v cerkvi svetega Frančiška. Tu bosta izvedla izvirni dogodek ob 100-letnici vojne z vokalnimi in vokalnoinstrumentalnimi skladbami slovenskih skladateljev, ki so nastale za to priložnost. Zbor, trobilni in tolkalni ansambel Slovenske filharmonije bo vodil Gregor Klančič. Dogodek je nastal v sodelovanju z Društvom slovenskih skladateljev.

Poziv SSO

Podprimo peticijo v podporo dr. Tadeja Strehovca!

S poštovani, Svet slovenskih organizacij podpira peticijo za svobodo izražanja duhovnika dr. Tadeja Strehovca, katere pobudnik je Koordinacija "Mi ne sodimo, mi pomagamo"! Svet slovenskih organizacij meni, da je neprimerno, da se dr. Strehovcu grozi z dvema letoma zapora, ker se pogumno zavzema za človekove pravice vseh ljudi, tudi nerajenih otrok.

V tem smislu poziva:

1. Za takojšnjo ustavev protitustavnega in krivičnega sodnega procesa proti dr. Tadeju Strehovcu, ki ga hoče Okrožno državno tožilstvo v Ljubljani zapreti za dve leti zaradi njegovega zavzemanja za

pravice vseh ljudi, tudi nerajenih otrok.

2. Za pravico kristjanov, da smejo javno moliti po svojih namenih (tudi za nerajene otroke) in izražati stališča v skladu s svojo vero, vrednotami in prepričanjem.

3. Proti preganjanju, diskriminiranju, žaljenju in šikaniranju kristjanov v Sloveniji in po svetu samo zato, ker želijo živeti in delovati v skladu s svojo vero.

4. Država ima dolžnost, da zaščiti nerajene in rojene otroke pred vsemi oblikami nasilja.

5. Državljanke in državljani imamo pravico svobodno povedati svoje mnenje ter se zavzemati za svoje vrednote brez

strahu, da bomo preganjeni! Ne dovolimo, da nam sodstvo na sodnem procesu proti dr. Tadeju Strehovcu protitustavno odvzame svobodo izražanja.

Peticijo lahko dobite na spletni strani <http://24kul.si/podpisite-peticijo-v-podporo-dr-tadeju-strehovcu>, od koder jo lahko natisnete, podpišete in ponudite v podpis svojim bližnjim tudi v papirnati obliki ter pošljete na naslov: Koordinacija "Mi ne sodimo, mi pomagamo"! v podporo dr. Tadeju Strehovcu, Tržaška 85, 1000 Ljubljana.

Svet slovenskih organizacij
Predsednik
Walter Bandelj

SSk / Niz sestankov z deželnim odborom

Uvodno srečanje s predsednikom Fedrigo

Slovensko zastopstvo, volilni zakon in reforma deželnega zakona 26/2014 o krajevnih upravah so bile glavne teme, ki jih je delegacija stranke Slovenska skupnost obravnavala na sestanku z deželnim predsednikom Massimilianom Fedrigo. Srečanje je bilo uvodnega značaja, saj se vodstvo SSK namerava v prihodnjih tednih srečati tudi z ostalimi deželnimi odborniki, da bi podrobneje obravnavali tiste

tematike, ki so vezane na zaščitno zakonodajo, na upravljanje območja 32. občin, vključenih v izvajanje

zaščitnega zakona 38/2001, na stanje slovenskega šolstva ter na čezmejno sodelovanje. Deželni tajnik stranke Igor Gabrovec, s katerim so bili še deželni predsednik Peter Močnik ter oba pokrajinska tajnika, Marko Pisani za Tržaško in Julijan Čavdek za Goriško, je najprej izpostavil vprašanje zastopnosti.

/ str. 15

Povejmo na glas

Naša skupnost v premikih časa

Ob vseh dogajanjih, ki obeležujejo naš čas in so vsa po vrsti močna in večinska kar sunkovita, nas misel hote ali nehote spomni, naj pogledamo, kako je z nami, z našo skupnostjo, uradno rečeno, s slovensko narodno skupnostjo v Italiji - kako mi plovemo sredi razburkanih valov, kakšni so naši odgovori na največje sedanje izzive, kako nanje odgovarjamo in jih rešujemo. In kaj hitro ugotovimo, da smo v veliki meri izvzeti iz najtežjih preizkušenj, da smo nekakšen miren in skorajda zatišen otok na oceanu, ki ni miren in napoveduje še več tega nemira. Seveda ob tem nikakor ne bi bilo prav podcenjevati naših naporov v prizadevanju za našo boljše prihodnost, a vendar, v lepem pomenu besede so nam ostrine, ki udarjajo v večje prostore, nekako prihranjene in bi potemtakem smeli reči, da smo najhujšega obvarovani. Res, da nismo do kraja trdno povezana skupnost, a to nam ne preprečuje, da ne bi bili uspešni na številnih področjih. Na ravni civilne družbe premoremo zares dobro medsebojno sodelovanje, zelo razvejeno in nadvse uspešno je naše kulturno delovanje, pri katerem nadaljujemo našo narodovo tradicijo, v kateri je imela kultura vedno izjemno pomembno vlogo pri ohranjanju in utrjevanju narodne zavesti. Dalje smo vse bolj vključeni v življenje večinskega naroda in so tozadrevni rezultati vse vidnejši in obetavnejši, kar je gotovo več kot koristna naložba. In ne nazadnje se trudimo, da bi bila naša povezanost z matično domovino razvojno kar najbolj

zastavljena in bi bile nekdanje meje zares odstranjene in bi še hitreje ustvarjali skupen kulturni prostor ter ga plemenitili. Toda ta podoba nas samih oziroma naše narodne skupnosti utegne biti preveč idilična, saj se je pokazalo, da je nov čas s svojimi valovi vendarle butnil v naš prostor in ga na svoj način vznemiril. Otipljiva posledica teh vzgibov od zunaj, ki nas hoče noče spreminjajo v državljane sveta in v tem smislu pritisakajo tudi na vse večinske narode, so bile letošnje politične volitve, lani pa občinske izbire na Goriškem. Kandidati naše skupnosti so presenetljivo in premolno nastopili tudi izven do zdaj čvrstega bipolarizma med stranko Slovenska skupnost in Demokrasko stranko, čemur so vsaj deloma sledili naši volivci. Drobitev pa je dosegla svoj vrhunec na letošnjih političnih volitvah, na katerih je nemalo naših ljudi celo podprlo Gibanje petih zvezd oziroma Ligo. Pri tem v nobenem primeru ni mogoče trditi, da se ni nič zgodilo, saj se je naša skupnost doobra razrahljala ter opustila stare vzorce. Čež noč je naš dolgoletni utečeni program postal nezadosten, ker očitno vsebuje premalo notranjega veziva med nami, stopnja dosežane povezanosti pa je slej ko prej prešibka. Kaj bomo torej kot narodna skupnost v prihodnje storili? Kako bi to narodno skupnost dodatno utrdili in s tem ponovno strnili svoje vrste? Vsekakor odgovor ni in ne more biti enostaven, bilo bi pa koristno, ko bi ga pričeli iskati in tudi uspeli najti.

Janez Povše

GORICA 15. poulična agroživilska prireditev

Naj živijo Okusi!

Nov rekord za Okuse ob meji, "največjo enogastronomsko prireditev v Severni Italiji", ki je po goriških ulicah potekala med 27. in 30. septembrom: tokrat naj bi jo obiskalo 850 tisoč ljudi. To je glavni podatek, s katerim se ponaša občinska uprava župana Rodolfa Ziberna, ki rad poudarja, da je tokrat 350 stojnic predstavljalo 50 narodov s petih svetovnih celin. Na Gorico je z vlaki, avtobusi, avti in motorji navalilo morje ljudi od vsepovsod, tudi iz tujine. O hektolitrih piva in

naše slovenske kulturne delavce in prostovoljce na ulici Crispi ter jih vprašali, kako ocenjujejo letošnjo izkušnjo. Društvo Vrh Sv. Mihaela je bilo na sejmu prisotno s svojo rožo v gumbnici, s članicami Dekliške vokalne skupine Bodeča Neža. Predsednica društva **Karen Ulian** nam je povedala, da so letos ponujale domač, biološki mlečni sladoled iz Devina z različnimi domačimi prelivmi, proizvodi krajevnih proizvajalcev. Imeli so sladoled z ekstradeviškim olivnim oljem z ingverjem Miloša Čotarja, s

kasneje brezplačno dobil sladoled". Predsednik Mešanega pevskega zbora Lojze Bratuž iz Gorice, **Marko Terčič**: "Zadovoljni smo z obiskom, zadovoljni s našo ponudbo in prodajo. Ponujali smo joto in surov pršut. Ljudje nas iščejo zaradi jote, vsi sprašujejo po njej, saj je zelo okusna. Posebno dobro je šlo s pršutom, narezali smo jih kar sedem. Obisk je bil perfekten!" Pri točilnem pultu je bilo le nekaj članov zbora, "zraven smo vedno isti, to je malce naša hiba. Smo stalna

Pri društvu Hrast (prvi desno Cristian Lavrenčič)

drugih pijač ter tonah najrazličnejše hrane (od pleskavic prek kengurjevih zrezkov in najrazličnejših vrst mesa pa do indijskih in azijskih zelenjavnic ter madžarskih kurtošev itd.) ne bi pisali, saj je številka preveč, prostora v časniku pa premalo. Omenimo le, da sta bila posebna gosta uradnega začetka poulične prireditve na Trgu sv. Antona v četrtek ob 17. uri vrhunska kuharska mojstrica Cristina Bowerman in znani "kralj čokolade" Ernst Knam. Zi-

teranovim likerjem doberdobskega agriturizma Pri Cirili, z bezgovim sirupom vrhovske kmetije Sare Devetak, pa tudi z nutello in lešniki. "Vreme je bilo lepo in toplo, zato so ljudje radi segali po sladoledu". Za drugo leto že imajo nove ideje za nove prelive. Rade imajo spremembe: "Nekaj let smo ponujale sadne mehurčke, letos smo se odločile za sladoled in je šlo dobro, predvsem za otroke. Pomislile bomo, če lahko zanje naredimo še kaj drugega". Stojnica

'klapa', skupina teh, ki smo dejavni. Lepo bi bilo, ko bi prišel zraven še kdo". Očitno so v zboru osebe, ki rade pojejo, toda ne čutijo močne pripadnosti temu prostoru in naši skupnosti v Italiji. "V bistvu pa je bila izkušnja pozitivna". Se boste vrnili? "Bomo pomislili... Možno, da ja", se je zasmel Marko.

Tudi **Cristian Lavrenčič**, predsednik društva Hrast iz Doberdoba, je ocenil letošnjo izkušnjo kot "zelo pozitivno". Imeli so od 1.500 do 2.000 obiskovalcev. Na splošno je bilo več obiskovalcev kot lani, "vtis pa sem imel, da so se morda manj ustavljali. Veliko jih je samo opazovalo in hodilo mimo". V primerjavi z lanskim letos so letos imeli stalno lepo vreme, ki veliko pomeni. Spekli so nad okrog 1.400 palačink, t. j. 700 porcij; na razpolago so bile marmeladne, čokoladne in tudi orehove. Odlično so se odrezali jabolčni štrudli, ki jih je spekla gospa Cirila iz Doberdoba: "kmalu smo jih končali". Ponujali so še teranov liker, "ki ga proizvajajo na kmečkem turizmu Pri Cirili", in kavo. Likerja je šlo "veliko litrov". Pri 'šanku' je sodelovalo kar veliko članov, "ustvarilo se je lepo prijateljsko vzdušje. Te izkušnje povezujejo! Lahko smo računali na lepo skupino oseb, ki so vedno pomagale". Je dela dosti? "Izziv traja dober teden, še prej je veliko priprav, veliko sestankov". Vsekakor ste bili zadovoljni? "Da, zelo zadovoljni. Skoraj gotovo se bomo vrnili, morda še z obogateno ponudbo". O krepki prisotnosti Števerjancev smo se tokrat pogovorili s predsednikom društva F. B. Sedej **Filipom Hledetom**. Veliko stojnic so namreč upravljali člani društva in Vi-

Pri MePZ Lojze Bratuž (na sredi Marko Terčič)

berna je pred številnimi predstavniki oblasti z italijanske in slovenske strani poudaril, da je Gorica spet to, kar je vedno bila, kraj, kjer se srečujejo različni narodi in kulture. Ob 19. uri je v ulici Crispi sledilo odprtje Slovenske vasi Zveze slovenske katoliške prosvete; številne zbrane so nagovorili predsednica ZSKP Franca Padovan, župan Ziberna, novogoriški župan Matej Arčon in deželni svetnik Igor Gabrovec. Pod vodstvom prof. Tomaža Škamperleta je nastopil pihalni orkester SCGV Emil Komel.

Ko so zadnji dan zvečer že spravljali šotore in stojnice, smo obiskali

je bila res lepo in živahno okrašena: "Živobarvne lepake v stilu pop-art smo si zamislile same, tiskali so jih pri Budinu. Ljudje, ki so hodili mimo, so gledali in se ustavljali. Je funkcioniralo!" Pri točilnem pultu so se pevke vrstile. "Preživeli smo nekaj časa skupaj tako, da to niso bile ne vaje ne koncerti: za nas je to bilo nekaj popolnoma drugačnega". Vse so bile enako oblečene, izmislile pa so si še to: "Ker smo hotele privabiti predvsem mlade, smo izdelale nekaj okvirj za slike na družbenem omrežju Instagram: ljudje so se slikali in slike objavljali. Kdor je do večera prejel največ všečkov, je dan

smo mogli; v ponedeljek smo podirali. Vmes smo bili tudi v službi ... Čaka nas še, da v Štmaru vse operemo, počistimo in pospravimo". Skupno je bilo torej dobrih 10 dni dela. Posebno "zadoščenje" so imeli, ker so v petek "doživeli" enourno kontrolo oddelka karabinerjev NAS iz Vidma, ki so preverjali sanitarno-higienske razmere: "Kontrolirali so temperature v hladilniku in zmrzovalniku, preverjali, od kod prihaja hrana, spraševali po potrdilih teh, ki so kuhali, itd". Seveda so našli vse odlično urejeno in čisto! Predsednica ZSKP **Franca Padovan**, ki smo jo v četrtek zjutraj našli v ul. Crispi, medtem ko je prekladala mize in klopi, sploh pa je bila "na terenu" vseskozi prisotna in vedno dejavna, nam je povedala, da so letos "zelo zadovoljni. Publika je bila enkratna, skoraj ni bilo trenutka, ko bi s čim ne bili zaposleni. V Slovenski vasi je sko-

Pri Števerjancih (tretji z leve Filip Hledet)

Uradno odprtje Slovenske vasi. Govori župan Ziberna, ob njem Franca Padovan (foto dd)

noteke Števerjanski griči, saj so ene in iste osebe prisotne v obeh. Vinoteka je ponujala vino, društvo pa obložene kruhke s pršutom in pohanega divjega prašiča. "Na Okusih najdeš vse možno; da bi ponudili nekaj kakovostnega in bi ne naleteli na konkurenci, smo izbrali nekaj, česar drugi nimajo": vrhunska briška vina so pridelali na sedmih števerjanskih kmetijah, ki so članice Vinoteke. Kar se tiče divjačine, pa "vidimo, da ljudje to vedno bolj iščejo. Lani smo prodali nekaj manj kot 50 kg pohanega merjasca, letos okrog 85 kg". Stojnica je res prikupna in skrbno pripravljena. "Okolje je prijetno, ljudje se radi ustavi. Prihajajo tisti, ki nas že poznajo, pa tudi taki, ki nas prvič vidijo in jih vzdušje pritegne. Od nas je potem odvisno, da jim prijazno ponudimo kvaliteto v pijači in hrani". Ob urah, ko je bilo po ulicah največ ljudi, so imeli Števerjanci skoraj vedno polno zasedene mize. Pa tudi v prvih popoldanskih urah so imeli goste. "Mislim, da v štirih dneh ni bilo trenutka, ko ne bi imeli nobenega gosta". V soboto popoldne "je bil obisk neverjeten, pa tudi v nedeljo za kosilo smo prodali ogromno". Člani vinoteke in društva so se pri delu vrstili v triurnih izmenah, v glavnem jih je bilo vedno navzočih okrog 8-9. Dela je precej pri točilnem pultu, pa tudi v kuhinji, zadaj. Skupno s tistimi, ki so delali okrog stojnice, pa tudi doma panirali in kuhali, jih je bilo okrog 40.

Izkušnja je bila pozitivna tudi za

val je bil res velik, tako da so Štmarvci v nedeljo popoldne že končali vse zaloge hrane. Kaj pa ste ponujali? "Imeli smo polento in merjasca, njoke z raco, dunajski zrezek s pomfrijem, hrenovke, pa še njoke z nutello oz. s slivami". Merjasca v omaki so prodali gotovo več kot 50 kg. "Prireditev je uspešna. Upamo, da se bo to nadaljevalo. Naša Slovenska vas je prepoznavna, k nam se iz leta v leto vračajo že znani obrazi". Tudi pri društvu Sabotin so bili dobro organizirani: stal-

raj vse zmanjkalo, obisk ljudi je presegal pričakovanja". Zvečer so bili vsi "zelo utrujeni, toda obenem zelo veseli z uspehom". Pomembno je, da smo Slovenci prisotni v središču mesta, v ulici Crispi: "Ljudje nas poznajo, pri nas najdejo kakovost in zato se tudi radi vračajo". Tudi vreme je bilo "perfektno". Zaradi vsega tega se iskreno zahvaljuje vsem društvom, ki so pristopila k projektu in vanj verujejo, ter si hkrati obeta, da bi se v prihodnje še

Pri društvu Vrh Sv. Mihaela (prva levo Karen Ulian)

no je bilo prisotnih okrog 10 članov. Zlasti v soboto zvečer so imeli zraven veliko mladih, zlasti iz skupine, ki pripravljajo uspešne pustne vozove. Skupno jih je okrog stojnice delalo nad 30! Dela ne manjka. "Opremo smo začeli čistiti in pripravljati v soboto pred začetkom manifestacije. V ponedeljek smo pomagali postaviti veliki šotor ZSKP, v torek smo postavili našega, v sredo smo končali delo in napeljali električni tok. Naslednje dneve smo bili tam, kolikor

kakšno drugo pridružil. Seveda, "dela je veliko, toda gre za trud, ki se obrestuje". Zanimivo je videti, kako goriška občinska uprava iz leta v leto gleda na Slovensko vas z vedno večjo simpatijo. "Res, zelo nas podpirajo, sama sem preseščena. Osebo sem jih povabila, župan in drugi že sami vedo, da morajo vsako leto - po uradnem odprtju Okusov - priti še na naše odprtje. Imeli smo župana, podžupana in nekaj odbornikov, predstavnik prefekture, župane

Pri društvu Sabotin (prvi desno Matjaž Pintar)

štmarvsko društvo Sabotin, nam je povedal tajnik **Matjaž Pintar**. Že v četrtek je bilo ogromno ljudi, v petek morda nekoliko manj. Vreme je bilo krasno, skoraj poletno. Veliki šotor ZSKP so tokrat v notranjosti bolje uredili, oder zasukali v drugačno smer, tako da so se ljudje lažje in raje ustavljali. Na-

obmejnih občin, pa seveda našega deželnega svetnika, predsednika SSO itd. Je veliko truda, je pa vredno vsako leto znova postaviti na noge to Slovensko vas". Večere v velikem šotoru so popestrili glasbeniki: prvi večer mladi člani pihalnega orkestra SCGV Emil Komel, v petek ansambel Pika na i, sobota je bila prosta za mlade, v nedeljo pa sta ohranjala prijetno vzdušje Pika na i in Briški kvintet. ZSKP vstopa v jubilejno leto, ko se bo spominjala 60. obletnice ustanovitve in delovanja. "Nameravamo pripraviti bogat spored praznovanj, marsikaj se bo dogajalo že od januarja dalje. V mislih imamo že nekaj prireditev, med drugim koncert Modrijanov, ki je junija letos žal odpadel. Za obletnico bomo gotovo pripravili še marsikaj posebnega", nam je še povedala vedno nasmejana predsednica zveze.

Škofijski dan skavtizma v Trstu

Odlična priložnost za medsebojno spoznavanje

V soboto, 29. septembra, je v Trstu na pobudo tržaške škofije potekal prvi škofijski dan skavtizma. Tržaški škof, nadškof msgr. Giampaolo Crepaldi, je namreč izrazil željo, da bi priredili srečanje vseh tržaških skavtov in tako ovrednotili skavtsko dejavnost na Tržaškem. Ob tej priložnosti so se na griču sv. Justa zbrali predstavniki vseh katoliških skavtskih organizacij iz tržaške škofije: poleg italijanskih AGESCI (Associazione guide e scout cattolici italiani – Združenje italijanskih katoliških skavtov in skavtinj), FSE (Scout d'Europa – Evropski skavti) in MASCI (Movimento adulti scout cattolici italiani – Združenje odraslih italijanskih

skavtov) tudi slovenska SZSO (Slovenska zamejska skavtska organizacija). Po dvojezičnih uvodnih pozdravih in slovesnem dvigu zastav (zaplapolale so zastave vseh prisotnih organizacij, poleg teh pa še tržaška, slovenska in italijanska) so se skavti razdelili po starostnih vejah. Najmlajši člani, volčiči in volkuljice, so ostali pri sv. Justu, kjer so jim voditelji pripravili zanimive igre; izvidniki in vodnice so se podali na orientacijski pohod po mestu; najstarejša veja, roverji in popotnice, pa so opravili

služenje v domovih za ostarele. Dejavnosti so bile torej v skladu s skavtsko vzgojno metodo, ki

Foto damj@n

Foto damj@n

pri volčičih postavlja v ospredje učenje preko igre, pri izvidnikih pustolovščino, pri roverjih pa zastojno pomoč bližnjemu. Za zaključek srečanja so se vsi spet zbrali pri sv. Justu, kjer je sredi stebrov nekdanje rimske katedrale v pravem skavtskem

duhu potekala dvojezična sveta maša, ki jo je daroval tržaški nadškof.

Škofijski dan skavtizma je bil odlična priložnost za druženje in medsebojno spoznavanje različnih tržaških organizacij, ki jih združujejo iste vrednote. Tržaška škofija je s to pobudo izkazala podporo razvejeni skavtski dejavnosti in njeno učinkovito vzgojno

metodo, ki jo je treba podpirati in ceniti: mladi v takem gibanju, kot je skavtizem, spoznajo, kako je pomembno, da s krščanskimi načeli pomagajo bližnjemu in si privzgojijo socialno solidarnost. Ob prvem škofijskem dnevu skavtizma pa je nezamisljivo tudi dejstvo, da so bili slovenski zamejski skavti, ki imajo v mestu dolgo zgodovino, enakovredno upoštevanji z ostalimi skavtskimi organizacijami.

Moja Petarosa

Ob 100-letnici smrti patra Stanislava Škrabca

Še zadnji dve srečanja v poklon velikemu jezikoslovcu

V letošnjem letu, v katerem se spominjamo 100. obletnice smrti patra Stanislava Škrabca (1844-1918), se je na Goriškem zvrstilo ničkoliko prireditev in spominski srečanja. Vsa so z različnih zornih kotov osvetljevala življenje in neprecenljivo delo, ki ga je opravil ta naš največji jezikoslovec in slovenist 19. stoletja, utemeljitelj slovenskega pravopisa, pravil, ki določajo in predpisujejo glasove in naglas knjižnega jezika. Polagoma se koledarsko leto izteka in z njim se Škrabčovo leto bliža svojemu vrhuncu, kot so

napisali prireditelji zadnjih dveh slovesnosti njemu v čast. Tako bo v **petek, 5. oktobra 2018**, v cerkvi na Kapeli, na Kostanjevici nad Novo Gorico, ob **19. uri spominska slovesna sveta maša** ob 100-letnici smrti patra Stanislava Škrabca. Slovesno mašno daritev bo obogatil s svojim petjem župnijski pevski zbor Župnije Nova Gorica Kapela. Po maši bo akademija s poudarkom na Škrabčevem življenjskem poslanstvu **biti duhovnik - sin sv. Frančiška**. Potem pa bo še odprtje razstave, ki jo pripravlja društvo zbiralec Ajdovščina –

Nova Gorica: *Filatelistična in kartofilska razstava o patru Stanislavu Škrabcu in samostanu Kostanjevica*. **Slavna prireditev** ob koncu Škrabčevega leta bo v **soboto, 6. oktobra 2018, ob 20. uri** v veliki dvorani Kulturnega doma Nova Gorica. Program bo kar pester. Pozdravna nagovora bosta imela župan Mestne občine Nova Gorica Matej Arčon in p. Niko Žvo-

kelj, OFM, gvardijan Frančiškanskega samostana Kostanjevica. Za njima bo spregovoril slavnostni govornik p. dr. Edvard Kovač, OFM. Kulturni program bo

do sooblikovali pianistka Sara Rustja Turniški, harfistka Erika Bersenda, baritonist p. Vid Lisjak, Komorni zbor Grgar z zborovodjema Andrejem Filipičem in Janijem Klančičem ter dijak Gimnazije Nova Gorica (umetniška gimnazija, smer film in gledališče)

pod vodstvom mentorice, prof. Nataše Konc Lorenzutti. Scenarij prireditve sta pripravili Samanta Kobal in Nataša Konc Lorenzutti. Vse bo v režiji Samante Kobal. **IK**

GORIŠKA NADŠKOFIJA Prisega novih župnikov

Križ in svetost, "... tudi jaz pošiljam vas"

ko prinaša upanje vsem križem, ki jih bodo novi župniki srečevali v vsakdanjem življenju. "Z nežnostjo in usmiljenjem se približajte boleznim, bolečinam, žalosti, ločitvam, razočaranjem, obupu.

najbolj nujna naloga svetost. "Vsakdo, ki vas sreča, naj se dotakne lepote Boga, varnosti njegove družbe in polnosti njegove bližine". Svetost ni sad lastne volje, ne gre za naštevaje kreposti, program askeze, telovadnico osebnih naporov in diet. "Vir svetosti je milost se z veseljem približati evangeliju in pustiti, da to tako prežene naše življenje, da ne bomo več mogli živeti drugače".

Nadškof je še dejal, da je novim župnikom zaupal drugačne naloge kot v preteklosti, saj so danes odgovorni za pastoralne enote, ki se komaj rojevajo. Ne gre sa-

V petek, 14. septembra, je bil v goriški stolni cerkvi poseben obred, med katerim je nadškof Carlo Roberto Maria Redaelli podelil mandat novim župnikom. Kot znano, je namreč isti dan uradno začela veljati nova pastoralna preureditev, velika letošnja novost v goriški Cerkvi. Cerkev so napolnili verniki iz vse nadškofije, novi župniki pa so pred nadškofom in z rokami na evangeliju prisegli zvestobo.

V homiliji je nadškof spregovoril o Kristusovem križu, ki je edini kriterij pristnosti vere; križ je odločilen, vse drugo mine in najde smisel le v odnosu do Kristusovega križa. "Kakšna je naloga nekoga, ki postane pastir več skupnosti, združenih v pastoral-

foto www.gorizia.chiesacattolica.it

no enoto"? Uresničevati to, kar je dejal vstali Kristus svojim apostolom: "Kakor je Oče mene poslal, tudi jaz vas pošiljam", besedo, ki ima poseben pomen za hojo škofijske skupnosti v novem pastoralnem letu. Klicani smo, da pričamo ne le o vstalem, temveč o križnem in vstalem, je poudaril msgr. Redaelli. Prav omemba Krsitovega križa lah-

ko za organizacijsko spremembo: novost naj bo priložnost, da bomo na drugačen način pričali in živeli evangelij v naši Cerkvi. Kar nekaj napotkov v tej smeri, zlasti o ciljih, pa tudi o pastoralnem obisku, lahko najdemo v pastoralnem pismu. "Dela ne manjka: toda kaj lahko bolj navdaja z navdušenjem kot delati v Gospodovem vinogradu"? / DD

mo za organizacijsko spremembo: novost naj bo priložnost, da bomo na drugačen način pričali in živeli evangelij v naši Cerkvi. Kar nekaj napotkov v tej smeri, zlasti o ciljih, pa tudi o pastoralnem obisku, lahko najdemo v pastoralnem pismu. "Dela ne manjka: toda kaj lahko bolj navdaja z navdušenjem kot delati v Gospodovem vinogradu"? / DD

Kratke

Papež vabi, da bi v oktobru molili za Cerkev

Papež Frančišek prosi vernike po vsem svetu, da bi v mesecu oktobru, ki je posvečen Mariji, vsak dan molili rožni venec za Cerkev. Mater Božjo in sv. nadangela Mihaela naj prosijo, da bi branila Cerkev pred hudičem, ki nas želi ločiti od Boga in med nami; da bi se Cerkev vedno bolj zavedala svojih krivd in napak ter zlorab, ki so bile storjene v preteklosti ali v sedanjem času, in da bi si brez obotavljanja prizadevala v boju proti zlu, da bi to nikdar ne prevladalo. Ob koncu rožnega venca naj bi zmolili starodavno molitev "Pod tvoje varstvo pribežimo" in molitev sv. nadangela Mihaela.

Pod tvoje varstvo pribežimo o sveta božja Porodnica, ne zavri naših prošenj v naših potrebah, temveč reši nas vselej vseh nevarnosti, o čistiljiva in blagoslovljena Devica". Molitev je "orožje proti velikemu Tožniku", samo molitev ga lahko premagaja. Ruski mistiki in veliki svetniki vseh krščanskih tradicij so vernikom v duhovnih preizkušnjah svetovali, naj se zatečejo pod Marijin plašč s to molitvijo.

Sveti nadangel Mihael, brani nas v boju, bodi nam v pomoč zoper zlobnost in zalezovanje hudobnega duha. Ukroti naj ga vsemogočni Bog, ponižno zato prosimo. In ti vodnik nebeske vojske, satana in druge hudobne duhove, ki hodijo po svetu v pogubo duš, z Božjo pomočjo v pekel pahni. Amen.

Goriška dlan v Novi Gorici

Goriška območna karitas vabi na dobrodelno prireditev Goriška dlan, v **petek, 12. oktobra, ob 19. uri** v športni dvorani OŠ Milojke Štrukelj v Novi Gorici. Zbrana sredstva bodo namenjena ljudem v stiski na Goriškem. Vstopnice so na voljo v župnijah v nedeljo, 7. oktobra, in uro pred prireditvijo.

Spominska slovesnost ob 100. obletnici konca prve svetovne vojne

Spominska slovesnost ob 100. obletnici konca prve svetovne vojne bo v **soboto, 27. oktobra 2018, ob 17. uri** na Sveti Gori. Sveto mašo za vse padle in umrle na soški fronti in v prvi svetovni vojni bo daroval njegova ekscelencija nadškof msgr. dr. Juliusz Janusz, dosedanji apostolski nuncij v Sloveniji. K somaševanju so povabljeni vojaški ordinariji držav, ki so nastale po razpadu Avstro-Ogrske in so se v letih 1915-17 bojevali v dvanajstih bitkah soške fronte, vojaški ordinarij Republike Italije, predstavniki Cerkva in verskih skupnosti, ki so na soški fronti imele svoje kurate, ter predstavniki cerkvenih in civilnih oblasti v Republiki Sloveniji. Pred spominsko sveto mašo bo ob 15. uri v baziliki nastopil Orkester Slovenske vojske, pri sveti maši bo pel mešani pevski zbor iz Levpe, takoj po sveti maši pa bo v baziliki nastopil moški pevski zbor Razpotje s sporedom pesmi v jezikih različnih narodov. V nedeljo, 28. oktobra 2018, ob 11. uri, pa bo na Cerju obred polaganja vencev pred spomenikom vsem padlim.

Izšla je knjiga z opisom 1094 orgel na Slovenskem

Pred kratkim so v Ljubljani predstavili najnovejši dosežek na orgelskem področju. Po večletnem brskanju po orglah po vseh mogočih cerkvah v Sloveniji sta avtorja Edo Škulj in Jure Dobravec končno privolila in nabrani material je šel v tisk. Knjiga je pisana v slovenščini in ima 680 strani, v njej so fotografije 1094 orgel. Poleg fotografij je tudi krajša ali daljša zgodovina teh orgel.

V svojem predstavitevnom referatu knjige je Jure Dobravec poudaril, da je knjiga kljub obširnosti pregledna. Prav tako si lahko pomagamo pri branju knjige z QR kodami, ki jih najdemo natiskane ob vseh predstavljenih orglah. Vse orgle pa so predstavljene s fotografijo orgelskega prospekta s pomočjo fotografskega stativa, torej orgle niso fotografirane od spodaj, ampak od spredaj. V (angleški) prilogi h knjigi najdemo imensko kazalo orglarjev in delavnic v Sloveniji, zemljevide z vrisanimi kraji, kjer stoje opisane orgle, stran, kjer lahko vsak najde vire za dodatno branje, ter razlago pomena najpogostejših slovenskih besed v besedilu.

Tiha, a iskrena želja obeh avtorjev je dvig ugleda orglarske, pa tudi orgelske umetnosti. / Andrej Feinrig

Kratke

Podgora / Rožnovenska Mati Božja

Župnija sv. Justa mučenca v Podgori vabi v nedeljo, 7. oktobra, na praznik Rožnovenske Matere Božje. Ob 8.30 bo molitev rožnega venca, ob 9. uri maša. Ob 14.30 rožni venec, sledita besedno bogoslužje in tradicionalna procesija po vasi.

Nov tečaj na Glasbeni matici

Svet glasbe je izjemno velik in raznolik. Prvi koraki v njem so najpomembnejši. Ko se otrok vpiše v glasbeno šolo, spozna glasbene prvine, ki ga bodo spremljale skozi celotno glasbeno

šolanje. Večkrat usmerjamo preveč pozornosti na notni zapis, ker mislimo, da je za dobro izvajanje pomembno zgolj poznavanje not. Pozabljam, da glasba ni skupina različnih znakov, napisanih na notnem črtovju, ampak jezik, s katerim se pogovarjamo in si podajamo čustva. Zvok, v najboljšeem pojmu, ima glavno vlogo. Naučiti se ga moramo pravilno poslušati in nato oblikovati. Prvi korak je torej odkrivanje glasbenega sveta brez zapisa: prej je nastal zvok, zatem se je začutila potreba ga označiti. To je cilj tečaja "od zvoka do znaka", ki ga prireja Glasbena matica. Tečaj je namenjen otrokom od 4. do 6. leta starosti. Pobudnik in vodja je prof. Jana Drassich, ki poučuje klavir na podružnici Glasbene matice v Doberdobju. Pouk bo zelo raznolik in bo zajemal razna področja, kot so sinestezija, psihomotorika in muzikoterapija. Vežal se bo na razne metode, kot sta Willemsova in Dalcrozova, in ob teh uvajal otroka v globlje razumevanje in poznavanje glasbe. Cilj tečaja je preprosto in instinktivno spoznavanje glasbenega sveta. Otroci bo v sebi razvil glasbeno skrinjico, ki jo bo zavestno odpiral pri nadaljnjem glasbenem učenju. Tečaj bo potekal ob ponedeljkih v Gorici na sedežu Glasbene matice, Korzo Verdi 51, v Doberdobju pa ob sredah na sedežu Kulturnega društva Jezero.

Za vse dodatne informacije se lahko pozanimате na tajništvo šole: tel 0481/531508 e-mail: gorica@glasbenamatica.org

Srečanje pod lipami / Gostja s. Andreja Godnič

Misijonarka, ki pozna revno in bogato perujsko realnost

V sredo, 26. septembra 2018, je bila na prvem Srečanju pod lipami v novi sezoni Kulturnega centra Lojze Bratuž in Krožka Anton Gregorčič gostja uršulinka in misijonarka s. Andreja Godnič. Večer je bil vključen v socialni teden, ki ima letos naslov *Solidarnost – več kot dobrodelnost*, s katerim so hoteli organizatorji vzbuditi dilemo, če je solidarnost tudi odnos in ne samo dejanje. Tako je prisotnim pred začetkom povedal vodja socialnega tedna Janko Korošec. Odvetnica Martina Valentinčič, ki je vodila večer, je nato predstavila nasmevano in ponosno Kraševko iz Komna. S. Andreja Godnič je po končani turistični šoli vstopila v uršulinski red, diplomirala in magistrirala iz teologije, bila je predstojnica samostanske skupnosti v Mariboru in Škofji Loki in od leta 2008 misijonarka v Peruju. Sestra je najprej razkrila, kako se je vse začelo, ko je na Kras prišel kaplan Andrej Volk in jih uvedel v duhovnost. Takoj jo je prevzel ta novi svet, toda hotela je nekaj več, nekaj konkretnega, in tako ji je duhovnik svetoval duhovne vaje v tišini v Vipavskem Križu. Pet dni v tišini in meditaciji je uršulinka zelo globoko doživela in tudi začutila klic, zelo jase in kristalen. Turistična

strast, želja po potovanju in odkrivanju novih krajev sta se zelo dobro ujeli s teologijo in tako je postala tudi misijonarka. V Peruju se je hitro znašla in prilagodila tamkajšnjemu življenju. To je ogromna država in zelo raznolika; s. Godnič je priznala, da ima težave, ko jo ljudje vprašajo, kakšen je Peru, kakšni so ljudje in kultura. V bistvu je tako velik in raznoličen, da je odgovor odvisen, o katerem delu države je govor. "Če povzamem, kako sama doživljam to državo, bi povedala, da Peru so okusi, barve in topline. Vsak

dan spozna kaj novega in nove ljudi". Prvih pet let je bila visoko med gorami, kjer so majhne vasi, njive, ovce, vaška družba. Zdaj je pa pet let v Limi, glavnem mestu, ki ima 10 milijonov ljudi; tu se ne čuti prava misijonarka, saj štiri dni živi med bogatimi ljudmi, ki imajo kuharje in šoferje, potem pa gre tri dni v barakarsko naselje, dve uri ven iz mesta, kjer večkrat zmanjkata elektrika in voda. Glavna težava v Peruju je pri razporeditvi bogastva, saj je zelo bogata država, ki ima ogromne možnosti za ljudi. To opaža

uršulinka v spremembah, ki jih doživljajo nekateri predeli in nekatere družine, ki niso imele pred leti nič, a so s pomočjo in nasveti zdaj dosegle blagostanje. Kar je pretreslo misijonarko, je prepričanje ljudi, da se ne bo nič spremenilo, in prav to je po njenem mnenju prava revščina, namreč prepričanje družin, da bodo živele vedno v skromnih razmerah in da si ne bodo opomogli niti otroci. Pomanjkanje želje in zaupanja, da se stvari lahko spremenijo, je resen problem. In pri tem lahko vera igra veliko vlogo. Razkrila je, da bi bila rada cel teden v pomoč revnim, a to ni mogoče, ker tudi poučuje v mestnih šolah. Dodala je, da imajo tudi otroci bogatih družin težave, saj so malo časa s starši, ker ti dosti potujejo, in so prav tako tudi oni potrebni Božje pomoči. Sledil je opis tistih treh dni med reveži. V barakarskem naselju si je sestra s "kolegico" najela barako, kamor prihajata ob petkih zjutraj in grehta takoj v šolo. S. Godnič je zjutraj na srednji šoli, brez oken; tu ima pet ur pouka ob hrupu glasov, ki prihajajo iz zunanosti in notranjosti. Popoldne prihajata domov, kjer imata "odprto hišo". K njima se zatekajo radi otroci, ker so sami doma in se tam čutijo varnejše. Tam imajo didaktični material za otroke, ki se lahko pogovarjajo, pojejo, učijo kitaro in angleščino. Ob sobotah se zbirajo pri kapelici, kamor pride župnik, in imajo skupaj mašo. Ljudje poznajo Boga, imajo osnovo krščanstva, poslanstvo sestre je zato, da jih vodi do hrepenjenja in na pot za Jezusom.

MČ

Klavirski recital na Glasbeni šoli Nova Gorica

Virtuozen nastop Alexandra Gadžijeva

Začetek šolskega leta na Glasbeni šoli Nova Gorica je prinesel veliko zanimivih obšolskih dogodkov. Ob 70-letnici delovanja si šola prizadeva ponuditi učencem in ljubiteljem glasbe nabor posebnih koncertov in predavanj. Med njimi je bil recital pianista Alexandra Gadžijeva, mladega goriškega ustvarjalca, nekdanjega učenca Slovenskega centra za glasbeno vzgojo Emil

Komel, ki redno nastopa po koncertnih odrih po Evropi in Aziji. Na Glasbeni šoli Nova Gorica se je učencem, njihovim staršem, učiteljem in drugim obiskovalcem predstavil s tehtnim koncertnim programom, kakor ga lahko slišimo na najpomembnejših koncertnih odrih, na nastopih mednarodno uveljavljenih pianistov.

Zaigral je virtuosno mojstrovino

Foto Mateja Pelikan

izredno lepih tem in melodij, sonato Ludwiga van Beethovna, znano pod imenom Waldstein.

najsijajnejših skladateljev simfonične glasbe v Italiji na prelomu v 20. stoletje. Zagotovo je bila ta

Na programu je bil tudi Preludij na gregorijansko melodijo Ottorina Respighija, italijanskega skladatelja, enega izmed

skladba biser klavirskega recitala, saj je ime tega skladatelja redkost na koncertnih sporedih. Manjkala pa nista niti 'največja' skladatelja v klavirskem repertoarju 19. stoletja, Franz Liszt in Frederic Chopin. Občudujoča in občudovana skladatelja sta naredila vsak na svoj način pravo revolucijo na področju pianizma; eden z bravuroznostjo, zvočno učinkovitostjo, glasbenim spektaklom izrednih interpretativnih zahtev (Liszt), drugi pa na področju lirike, melodije, izraznosti, poetičnosti in zvočne lepote, ki zahteva od pianista tako napredno tehnično obvladovanje klavirja kot tudi bogato čustvenost, ki jo mora položiti v izvedbo, da ne-

skončno lepe fraze zazvenijo v vsej svoji bogati sporočilni vrednosti (Chopin). Alexander Gadžijev je vse te zahteve izpolnil. Vsaka nota v njegovi izvedbi je premišljena, nič ne prepušča naključju. Še najmanjša fraza ali prehod so jasno umeščene v dramaturgijo interpretacije. Pri tem pa je inovativen, pogumen in drzen, vedno pa v odgovornosti do skladateljeve namere in želje. Alexander Gadžijev se je predstavil kot pianist z izredno širokim glasbenim znanjem, in to ne samo tehničnim, ampak s splošno razgledanostjo, ki se jasno zrcali v njegovi navdahnjeni izvedbi.

Metka Sulič

PD Štandrež / Poznopoletni izlet
Očarljive lepote Gradca in okolice

Štajerska prestolnica Gradec (Graz) z okolico je bil cilj letošnjega poznopoletnega izleta Prosvetnega društva Štandrež. Za izlet je bilo veliko zanimanja, saj več kot petdesetdeset avtobus ni zadostoval za vse, ki bi se radi udeležili izleta. Bodo pa prišli na vrsto ob naslednjem spomladanskem večdnevem izletu, ki ga pri društvu že načrtujejo. Številni udeleženci bi se radi sprehajali tudi po predbožičnih tržnicah v kakem avstrijskem mestu. Vodička, ki je spremljala skupino, je že na poti proti avstrijski meji poglobljeno spregovorila o pomembnih slovenskih ustvarjalcih, ki so živeli ali delovali v krajih, mimo katerih smo se peljali. Ko smo dospeli v

Gradec, ki ima bogato zgodovino in kulturno dediščino, smo se sprehodili po mestnem središču in občudovali mogočne poznogotske palače. Med temi izstopata deželna hiša in katedrala, saj je bilo mesto sedež cesarstva, preden se je ta preselil na Dunaj. Lastil si je cerkveno in posvetno oblast, kar je bilo v srednjem veku zelo pogosto. Mesto je bilo v nedeljo, 16. septembra, še posebno privlačno, saj so tam imeli krajevni praznik in veliko prebivalcev se je sprehajalo v narodnih nošah. Nastopile so tudi razne folklorne skupine. Okolica Gradca ima tudi več naravnih zanimivosti in veliko vlaga v razvoj kmečkega turizma. Največja naravna znamenitost so ostanki 40 ugaslih vulka-

nov, ki so nastali kot posledica tektonskega delovanja. Zelo poučen je bil obisk kmetije, ki se ukvarja s prašičjerejo, ki jo hrani na več kmetijskih površinah več kot 250.000 raznih sort jablan. Iz sočnih sadežev izdelujejo sokove, vina (tudi peneča) in seveda ja-

pohvalijo, da so njihove klobase in pršuti najboljši v celi deželi, kar smo tudi sami preverili. V bližini je tudi "jabolčna cesta", ki obsega na več kmetijskih površinah več kot 250.000 raznih sort jablan. Iz sočnih sadežev izdelujejo sokove, vina (tudi peneča) in seveda ja-

bolčni zavitek. Nekateri so kar z dreves utrgali nekaj jabolok, ki imajo res poseben okus. Nekatera jabolka imajo na olupkih tudi posebne posvetilne napise. O nasadih je udeležence seznanil mlad družinski član, ki študira v Gradcu, in čeprav je iz popolnoma

nemške družine, je govoril v lepi slovenščini. Tudi to služi za promocijo turizma. Pot smo nadaljevali do vasice Straden, ki se ponša s štirimi cerkvami in samo tremi zvoniki. Cerkev stoji na razglednem hribu, od koder se lepo vidijo kraji v Avstriji, Sloveniji in na Madžarskem. Ker je bilo med izletniki več pevcev, je v cerkvi mogočno zadonela Marijina pesem. Sicer tudi v avtobusu ni zmanjkalo slovenskih pesmi. Ob vrnitvi smo se okrepčali v gostilni blizu Žalca, kjer so nas obiskali predstavniki društva Vrbe, s katerim ima dramski odsek Prosvetnega društva stalne stike in večkrat si izmenjujejo tudi gledališke predstave. Kosilo pa smo z užitkom pojedli kar v naravi z dobrotami, ki so jih pripravili domači kuharji.

Izlet je bil pravo druženje ob prijetnem in veselem razpoloženju. Zahvala naj gre Vanji Bastiani in drugim organizatorjem, ki so za vse to zgledno poskrbeli.

PD

Foto Marko Brajnik

GALERIJA ARS Fotografska razstava združenja ANDOS

Za življenje se pogumno borijo, ker ga imajo rade

Pravi praznik življenja je bilo v torek, 25. septembra, v galeriji Ars na Travniku odprtje fotografske razstave, na katero je pokrajinski odbor društva ANDOS (Državno združenje žensk operiranih na dojki) privabil lepo število ljudi. Avtorica razstave z naslovom *Semplice mente noi* (Preprosto mi) je fotografinja Neva Močnik, odprla pa jo je predsednica odbora Rosa Benedetic. Glavno sporočilo razstave je, da življenje gre naprej tudi po bolezni in operaciji, da je volja do življenja

močnejša od hude preizkušnje. Iz ljubezni do življenja je vredno se boriti. Portretirane ženske na fotografijah so tudi ranjene, toda

v sebi imajo moč, da bolezen premagajo. Do razstave je prišlo, ker so gospe, povezane v združenju, želele sporočiti prav to: svoje življenje ljubijo, zato se zanj pogumno borijo. Na srečanju je bil prisoten kirurg dr. Jožko Stacul, ki je prevajal v slovenščino. Podpredsednik

združenja, dr. Adelino Adami, je med drugim dejal, da bolezen ne gleda ne na spol ne na narodnost osebe. Razstava v goriški galeriji Ars na Travniku je bila na ogled do 30. septembra. Nameravajo jo predstaviti še v Vidmu, Novi Gorici in morda tudi v Ljubljani. Prisotna radiologinja dr. Martina Locatelli, ki se ukvarja s senologijo, nam je povedala, da na Goriškem dobrih 20 let odlično deluje interdisciplinarna skupina zdravnikov z različnimi specializacijami (*gruppo senologico interdisciplinare isontino*), ki se tedensko srečujejo in skupaj iščejo najboljše strategije in terapije za pacientke, da bi jim zagotovili čim bolj kakovostno zdravljenje in življenje. Pomembno je tudi, da so opremljeni s dobrimi aparaturnami, saj je bistveno opraviti diagnozo, ko je rak šele na začetku. Ponosni so, da so na tak način dosegli, da za 20-30% padla umrljivost za raka na dojki.

Predsednik Sveta slovenskih organizacij Walter Bandelj in števerjanska županja Franca Padovan sta se pri števerjanski stojnici srečala tudi z županom iz Špetra Marianom Zufferlijem (tretji z desne) in županom iz Sv. Lenarta Antoniom Comugnarom (tretji z leve).

6. 10. 1998 - 6. 10. 2018

"Ne joči srce,
Ne joči za njo,
Saj ona nekje čakala te bo."

Ženi, mami in noni Helki v spomin
Čotovi

MIRKO ŠPACAPAN
1953-2007
** Zastavimo skupne moči za skupne cilje.

ZASTAVIMO SKUPNE MOČI ZA SKUPNE CILJE
MEMORIAL DR. MIRKO ŠPACAPAN

PROGRAM

SOBOTA, 6. 10., OB 20.30: FINCANTIERI-OLYMPIA
NEDELJA, 7. 10., OB 10.30: FINCANTIERI-SLOGA
NEDELJA, 7. 10., OB 16.00: OLYMPIA-SLOGA

Slovenski športni center Mirko Špacapan
Drev. XX Settembre 91
GORICA

PROJEKT FINANCIRA DEŽELA FIJK S SREDSTVI IZ ZAKONA 38/2001

Kulturni center
Lojze Bratuž

Krožek
Anton Gregorčič

SREČANJA POD LIPAMI

Gost večera

103-letni profesor
VINKO LIPOVEC

ČASNIKAR, UREDNIK,
TABORIŠČNIK, INTELEKTUALEC

Glasbeni poklon gojencev SCGV Emil Komel

Na večeru sodelujeta

dr. Karl Bonutti in dr. Marilka Koršič.

ČETRTEK, 11. OKTOBRA 2018, OB 20. URI
KULTURNI CENTER LOJZE BRATUŽ - GORICA

vabijo na odprtje
likovne razstave

Elda
Piščanec
TIHOŽITJA & PORTRETI

Razstavo bo predstavila umetnostna
zgodovinarica dr. Verena Koršič Zorn
Glasbeni poklon SCGV Emil Komel

SREDA, 10. OKTOBRA 2018, OB 18. URI
GALERIJA ARS - TRAVNIK 25, GORICA

Kulturni center
Lojze Bratuž

Združenje cerkvenih
pevskih zborov

KONCERTNA SEZONA 2018/2019

TROBILNI ANSAMBL
SLOVENSKE
FILHARMONIJE

v okviru festivala Kogojevi dnevi 2018

TOREK, 9. OKTOBRA 2018, OB 20.30
KULTURNI CENTER LOJZE BRATUŽ

Informacije in nakup vstopnic:

+39 0481 53144 - info@centerbratuž.org - www.centerbratuž.org

Obvestila

Slovensko planinsko društvo Gorica začena v petek, 5. t. m., ob 18.30 nov niz planinskih večerov in druženj. Tokrat bodo predstavili fotografske zapise in vtise z majskega izleta na Troglav v Dinari in z nekaterih drugih izletov v letošnji sezoni. Prireditev bo v Trgovskem domu. Vstop prost.

Fotoklub Skupina75 vabi na odprtje fotografske razstave "20. Fotosrečanje", ki bo v soboto, 6. oktobra 2018, ob 18.30 v Kulturnem domu v Gorici.

SPDG vabi v nedeljo, 7. oktobra, na Nanos, v okviru programa Kekčeva pot. Prevoz z lastnimi sredstvi, odhod ob 9. uri s parkirišča pri Rdeči hiši. Ob vrnitvi postanek v Vipavi z ogledom izvirov reke in starega jedra ter mostov in egipčanskih sarkofagov na pokopališču. Zaželeno pravočasna prijava. Podrobnejše informacije Mitja (tel. 3385440948 / mitja@spdg.eu); Vlado (tel. 3317058216 / vlado.klemse@virgilio.it)

Vincencijeva konferenca vabi člane, sodelavce in vse, ki jim je pri srcu delo na humanitarnem področju, na občini zbor volilnega značaja, ki bo v sredo, 17. oktobra 2018, ob 16. uri, v Peterlinovi dvorani v ul. Donizetti 3, l. nad.

SPDG rekreacija bo ob sredah od 20. do 21. ure v telovadnici Kulturnega doma v Gorici, s pričetkom v sredo, 10. oktobra. Obvezno zdravniško potrdilo. Info na tel. 3495552075 ali cvetka@spdg.eu.

Kletjarski odsek društva Jadro bo začel oktobra letno dejavnost ob sredah popoldne na sedežu društva. Vpisovanje in informacije na tel. 0481776123 - Štefanija

Romanje v Medjugorje bo od 5. do 8. oktobra 2018. Odhod avtobusa z glavne avtobusne postaje v Novi Gorici zelo zgodaj. Pot se nadaljuje po Vipavski dolini preko Kozine do Medjugorja. Obiskali bomo kraje Marijinega prikazovanja in se udeležili bogoslužnih obredov. Povli se bomo na hrib Krizevac, obiskali

bomo razne skupnosti in se vrnili domov v ponedeljek v večernih urah. Prijave: Darko 370 3201305 ali 0481 32121 (za Goriško), Ana (00386) 05 3022503 (za Slovenijo), Jože Markuža (0039) 040 229166 (za Tržaško). Romarji iz Slovenije in Italije potujejo z veljavno osebno izkaznico. Vpišite se čim prej, do zasedbe avtobusa.

Društvo slovenskih upokoencev za Goriško prireja od 7. do 12. oktobra letovanje v Termah Olimia. Vpisovanje in informacije po tel. 0481-884156 (Andrej F.) do 22. septembra.

"Male oglase" najdete na našem portalu www.noviglas.eu.

RADIO SPAZIO

Vrata proti vzhodu
(od 5. 10. 2018 do 11. 10. 2018)

Radijska postaja iz Vidma oddaja na ultrakratkem valu s frekvencami za Goriško 97,5, 91,9 Mhz; za Furlanijo 103,7, 103,9 Mhz; za Kanalsko dolino 95,7, 99,5 Mhz; za spodnjo dolino Bele 98,2 Mhz; za Karnijo 97,4, 91, 103,6 Mhz; na internetu www.radiospazio103.it. Slovenske oddaje so na sporedu vsak dan od 20.00 do 21.00. Spored:

Petek, 5. oktobra (v studiu Niko Klanjšček): Zvočni zapis: posnetki z naših kulturnih prireditev - Glasba iz studia 2.

Sobota, 6. oktobra (vodi Ezio Gosgnach): Okno v Benečijo: oddaja v benečanskem, terskem, rezijanskem in zilijskem narečju.

Nedelja, 7. oktobra: ponovitev oddaje Okno v Benečijo.

Ponedeljek, 8. oktobra (v studiu Ilaria Bergnach in Carlotta Nanut): Prazne buče močno donijo.

Torek, 9. oktobra (v studiu Matjaž Pintar): Utrinki v našem prostoru - Glasbena oddaja z Matjažem.

Sreda, 10. oktobra (v studiu Danilo Čotar): Samotni pastir: Milo čivkajoči kalin - izbor melodij.

Četrtek, 11. oktobra (v studiu Andrej Bavcon): Četrtek večer z glasbo - Zanimivosti, obvestila in humor.

PD ŠTANDREŽ

Abonma
ljubiteljskih
gledaliških skupin

PROGRAM PREDSTAV:

- Nedelja, 14. 10. 2018,
ob 17. uri
KUD Valentin Kokalj

- Visoko
Nikolaj Koljada
KOKOŠ
komedija

- Nedelja, 28. 10. 2018,
ob 17. uri
KPD Planina Gledališka skupina - Sele (Avstrija)

Marc Camoletti
KATASTROFALNA VEČERJA
komedija

- Nedelja, 18. 11. 2018,
ob 17. uri
Amatersko gledališče Vrbje
Tone Partljič
ŠČUKE PA NI
komedija

Vse predstave bodo v župnijski dvorani Anton Gregorčič v Štandrežu. Prodaja abonmajev, vstopnic in rezervacija sedež: pri blagajni 30. septembra in 7. oktobra 2018 od 11. do 12. ure in eno uro pred vsako predstavo. Informacije: Vanja 347 9748704, Matej 349 2247961 (od 20. do 21. ure), Božo 328 6669048.

Abonma za 5 predstav 33 evrov, znižan 28 evrov*; vstopnica 8 evrov, znižana 6,50 evra*

*Študenti, starejši od 70 let, društvene in družinske skupine

POD POKROVITELJSTVOM ZVEZE SLOVENSKE KATOLIŠKE PROSVETE

Kratke

Žlahten večer v prepletanju pesniške in glasbene govornice

V četrtek, 20. septembra, je v nekdanji pralnici pri Sv. Jakobu zavzela pesniška beseda Borisa Pangercja, ki jo je v italijanščini predstavil pesnik Gianluca Paciucci, slovensko verzijo pesmi pa je podal pesnik sam. Izbor pesmi iz zbirke Ptice v mojem oljčniku – Uccelli nel mio uliveto sta prisotnim podala s čustvenim doživljanjem oljke – drevesa, ki ima svoje biblične korenine, saj je oljka tisto "sveto" drevo, ki že v preroški viziji razkriva simboliko miru. In pesnik sam najde v oljki svoj notranji mir, zato se dostojanstveno zateka v svoj oljčni gaj, kjer do potankosti začuti utrip narave, utrip lastnega srca. In to doživetje je Pangerc preliv v pesniško besedo z enkratnimi podobami, ki izstopajo v širokem razponu: od otroških let, ko je v oljčnik zahajal z očetom, pa do današnjih dni, ko je sam vpet v odkrivanje vseh tistih lepot oljke, ki nedvomno oplemenitijo njegovo bivanjsko razsežnost. Ob prebiranju verzov je bilo čutiti, kako v pesnikov rojstni kraj, to je v Dolino in ves brežanski okoliš, naglo prodira industrializacija, ki boleče vpliva na pesnikovo tankočutnost. Ker je pesnik zelo občutljiv na vse, kar se okrog njega dogaja, se je s poezijo o gorečih oljkah ob zaključku pesniškega dela večera spomnil tudi nedavno preminule pesnice Irene Žerjal in njene zbirke Goreče oljke, kar je v prisotnih vzbudilo ganljivo presunjenost ob spominu na pokojnico. Pangerc in sogovornik Gianluca Paciucci sta nato spregovorila še o zbirki kratkih zgodb iz vaškega okolja Il mio amico vitello, ki je bila prav tako nagrajena na istem natečaju kot Uccelli nel mio uliveto. Glasbeno kuliso večera pa je sugestivno obogatil zbor Jacobus Gallus, pod vodstvom Marka Sancina, ki je s priložnostno izbranimi pesmimi požalhtnil enkratni pesniški večer. / (mc)

Uspešno dokončana obnova Športnega centra Pikelc na Opčinah

Slovenska svetnika v tržaški občinski upravi, Valentina Repini (Demokratska stranka) in Igor Švab (SSk - skupina

Demokratske stranke), izražata veselje, ker je v petek, 21. septembra, potekalo odprtje obnovljenega športnega centra Pikelc na Opčinah, saj gre za pomembno pridobitev domačega športnega društva Polet. Zadovoljstvo izražata zaradi uspešnega dokončanja javnih del, ki jih je načrtovala in s pomembnim deležem tudi finančno krila prejšnja uprava župana Cosolinija, ter zaradi prizadevanja odbornikov za šport Edija Krausa in za javna dela Andree Dapretta. Prva obnovitvena dela so se začela že v sedemdesetih letih, do odločilnega ponovnega zagona pa je prišlo v času prejšnje levosredinske uprave.

Odprtje zgodovinske razstave Za cesarja in domovino

V Boljuncu so minuli petek, 28. septembra, v pričakovanju na slovesen dogodek odkritja spomenika padlim v prvi svetovni vojni odprli zgodovinsko razstavo *Za cesarja in domovino*, ki je posvečena padlim vaščanom, katerih spomin je zbledel. Dokumente in slike, ki so razstavljeni v stari šoli Franca Jožefa I. v Boljuncu, so dali na razpolago njihovi potomci. Organizatorji razstave so povedali, da so bili matični registri domačega župnijskega arhiva ključnega pomena pri raziskovanju in ugotavljanju imen padlih vaščanov. Razstavo je uredil Stojan Glavina iz Boljunca in bo na ogled še dva meseca, ob torkih od 8. do 10. ure, ob četrtek od 16. do 18. ure in ob nedeljah od 10. do 13. ure. Ob tem dogodku je bila tudi predstavitev knjige raziskovalca Vilija Prinčiča, *Neme priče vojnih grozot 1915-1918*, ki sta jo uvedla predsednik boljunske srenje inženir Izidor Sancin in zgodovinar Štefan Čok.

Ponedeljkov večer Društva slovenskih izobražencev

Poklon samosvoji pesnici Ireni Žerjal

"Bila je samosvoja pesnica in pisateljica s kritično držo, ki je vse do konca ohranila določeno poetiko. V svoja besedila je vnašala individualni pesniški diskurz in dramske vsebine". Tako je Vilma Purič predstavila Ireno Žerjal, od katere smo se poslovili konec avgusta. Društvo slovenskih izobražencev je v sodelovanju s Slavističnim društvom Trst-Gorica-Videm, z Založbo Mladika, Radijskim odrom in Knjižnico Dušana Černeta, ki je postavila priložnostno razstavo vseh del Irene Žerjal, priredilo večer v njen spomin.

Uvodno je Vilma Purič spregovorila o njenem umetniškem ustvarjanju, in sicer o socialnih, verskih in domovinskih tematikah, s katerimi je v literaturo vnesla nove načine pisanja. Poklonila se je ženski, profesorici, kulturni delavki in besedni ustvarjalci, ki je bila samozavestna in je v svoja dela vpeljala politične reference. Upesnila je pojav razlašanja slovenske zemlje in bila kritična tudi do slovenskega človeka in njegove odgovornosti. Odločno je nastopila kot angažirana pesnica in bila izredno inovativna glede ženskih misli. Oddaljila se je od tradicionalnega ženskega pisanja, ki pronica v zasebno

sfero posameznice. V intervjuju z Jožetom Horvatom je dejala, da je v življenju doživela marsikatero razočaranje, a ni nikoli sledila večni žalosti. Njeno geslo "bodi ženska, bodi ženska" zahteva od ženske, da

Vilma Purič je s prisotnimi delila dva spomina na preminulo pesnico. Prvi sega v čas, ko jo je kot šestnajstletno dekle Irena Žerjal povlekla za rokav in ji rekla: "Ej, ti, napiši kaj zame". Šele kasneje se je

Foto damij@n

je avtonomna v delovanju in prvinska v doživljanju, kar je zanj izjemno velik izziv. Bila je pozorna na ženske v tržaškem vaškem okolju in v opisih evidentira tiste lastnosti, ki poudarjajo žensko krepko in samostojno naravo. Ena najlepših pesmi je *Legenda o stoletnem prtju*, v kateri ženske delujejo kot varuhinje dediščine, pripovedovalke in načrtovalke družinske zgodbe, saj ovrednotijo in začrtajo prevladujočo nagnjenost družine. Za Ireno Žerjal je rojstvo najvišja vrednota in pomeni prenovalo za vse. V poezijo je vnesla relacijski jaz, ki ga spreminja v stiku z drugimi.

zavedela, da je to vplivalo nanjo. Drugi spomin pa je na srečanje v Ricmanjih, ko je ob 80-letnici Aleksija Pregarca napisala spremno besedo k njegovi pesniški zbirki. Svoj poseg je sklenila z besedami, da je odhod Irene Žerjal pustil njo na tem svetu še malo bolj samo. Sledili so pričevanja, spomini in razmišljanja prijateljev in znancev. Aleksij Pregarc je opozoril na njeno poezijo, ki opominja na človekovo dostojanstvo ob uporabi mavrice metafor. Sovaščan in njen sorodnik Deziderij Švara je podal spomine o razlastitvi slovenske zemlje leta 1968, ko sta si šla skupaj ogledat kopače za tovarno Grandi motori. Ona

je semantične razsežnosti. Ob koncu je spregovorila še Maja Lapornik. Kulturno delavko je predstavila kot zanesljivo šolnico in predano pesnico, ki je predajala literarno zgodovino našega prostora. Bila je pravi sogovornik za vse, ki ljubijo literaturo. Večer se je končal s predvajanjem filmskega portreta *Iz sanje... beseda*, ki si ga je zamislila in ga realizirala Maja Lapornik leta 2003. Urednica Nadia Roncelli se je zahvalila družini, ki je bila prisotna v Peterlinovi dvorani, nato je Gorazd Pučnik podal misel o svoji mami kot močni in svobodni ženski.

Metka Šinigoj

Recoaro Terme pri Vicenzi

Zoran Lupinc - prvi Slovenec v muzeju slavnih

Akademski glasbenik, skladatelj, pedagog in aranžer Zoran Lupinc, doma iz Šempolaja pri Trstu, spada med najuglednejše pionirje harmonikarske glasbe in didaktike v Evropi.

Profesor Zoran Lupinc je poznan kot preprost človek, ki se ne pojavlja pogosto v javnosti, kar pa ne pomeni, da ni dejaven. Ko v medijih zasledimo njegovo ime, takoj vemo, da gre za kakšen pomemben dosežek na njegovi glasbeni poti, ne pa za prozaičen fotografski "selfie" s kakšno osebnostjo, kakor delajo nekateri, ki bi radi na tak način opozorili nase.

Zoran Lupinc je pred več kot 30 leti začel razvijati nove možnosti igranja na diatonično harmoniko. Bogato bero znanja pa dobrušno deli med številnimi mladimi glasbeniki. Kraški harmonikar se je rodil leta 1961, aktivno igranje diatonične harmonike je pričel leta 1978. Iz klavirske harmonike je diplomiral na Glasbeni matici v Trstu, iz roga pa na glasbenem konservatoriju Giuseppe Tartini v Trstu. Lahko bi rekli, da se je diatonične harmonike lotil kot samouk. Njegov

inovativno igranje na ta ljudski instrument pa je bilo kmalu nagrajeno. Od leta 1981 do leta 1987 je zmagal prav na vseh tekmovanjih, ki se jih je udeležil, in si pridobil naziv svetovnega prvaka v igranju na diatonično harmoniko. V tistem začetnem obdobju, ko je diatonična harmonika veljala le za ljudsko glasbilo, je bilo Lupinčevo virtuosno igranje, ki je temeljilo na brezhibnem tehničnem in hitrostnem obdobju, zelo zanimivo in privlačno. Pri slovenskih in avstrijskih glasbenih založbah je izdal tudi nekaj albumov, ki so še danes zelo sodobni. Napisal je tudi štiri učbenike in zbirko skladb za diatonično harmoniko. Učbeniki so naleteli na velik domet in so bili nato prevedeni v italijanski in nemški jezik.

Zoran Lupinc se posveča tako komponiranju kot tudi nastopanju. K dosežkom njegove kariere lahko prištejemo nastope s komornim orkestrom pod tak-

tirko Simona Perčiča v Berlinski filharmoniji, v Slovenski filharmoniji in v Cankarjevem domu v Ljubljani. Številne pa so tudi televizijske oddaje (RTV Slo, RAI, ORF), v katerih je Zoran nastopal kot solist, s Triom Lupinc ali v drugih zasedbah.

Profesor Lupinc je pred nekaj dnevi doživel veselo presenečenje, saj je bil kot prvi Slovenec po-

snil, da bodo odtis desne roke Zorana Lupinca zdaj še pozlatili s 24-karatno zlato folijo. Lupinc je muzeju prispeval še nekaj rokopisov lastnih skladb, podpise, učbenike in zgoščenke, ki bodo z ročnim odtisom v muzejskih omarah na ogled vsem obiskovalcem. Med prestižnimi glasbeniki, ki so prisotni v tem muzeju, lahko omenimo Richarda Galliana iz Francije, Franka Marocca iz Amerike ter Friedricha Lilpsa iz Rusije.

Foto RP RECOARO

vabljen na uradni sprejem v muzej Recoaro Terme pri Vicenzi. Tam se nahaja edinstven muzej na svetu, ki hrani ročne odtise najslavnejših harmonikarjev na svetu. Slavnostni sprejem v občinski dvorani je vodil mestni župan Davide Branco, ki je poja-

Podvig Zorana Lupinca velja za velik prestiž, ker predstavlja slovensko glasbo in kulturo. Lansko leto je Lupincu Zveza slovenskih glasbenih šol v Cerklji podelila priznanje Frana Gerbiča za izjemen uspeh na področju glasbene vzgoje in izobraževanja ter glasbenega poustvarjanja; mednarodna glasbena zveza pa ga je nagradila za umetniške dosežke v Italiji. Če je diatonična harmonika izgubila predznak ljudskega glasbila in prešla v instrument, ki ga ne igrajo več samo po vaških veseljah, ampak tudi v evropskih koncertnih dvoranah, gre precejšnja zasluga profesorju Zoranu Lupincu.

MAN

Izseljensko društvo SLOVENIJA V SVETU vabi na

Koncert slovanske sakralne glasbe

Pri izvedbi sodelujejo pevci iz matične, zamejske in zdomske Slovenije
Dirigentka Lučka Kralj Jerman

V nedeljo, 7. OKTOBRA 2018, ob 17. uri
v baziliki sv. Justa v Trstu

Podubo so podprli Urad za Slovence v zamejstvu in po svetu, Slovenska prosveta in Zveza slovenskih cerkvenih pevskih zborov

39. Kogojevi dnevi / Kanal ob Soči

Vrhunska igra Pihalnega kvinteta Slowind

Pihalni kvintet Slowind je oblikoval tretji koncert 39. Festivala Kogojevi dnevi. Program, s katerim se je zasedba v cerkvi sv. Marijine Vnebovzete v Kanalu predstavila, je vseboval tudi skladbo Iva Petriča, ki je preminil 13. septembra. Koncert Slowinda je bil v prvi vrsti posvečen spominu na 20-letnico smrti Marjana Gabrijelčiča, rojenega na Gorenjem Polju. Programsko izhodišče je predstavljala generacija skladateljev, rojenih med 1930 in 1940, ki so začeli ustvarjati v povojnem času 50. let prejšnjega stoletja. Zgledovali so se po

avangardnih tokovih in ekspresionizmu ter začeli pisati novo poglavje, ki je bilo zaznamovano z naprednimi ustvarjalnimi pogledi, tehtnim znanjem in drznimi kompozicijskimi stvaritvami. Na Marjana Gabrijelčiča (Salonica 1) se navezuje Štefan Mauri, ki mu je posvetil skladbo *Spominjanja* z drugim stavkom *In memoriam*. Ivo Petrič (Pihalni kvintet št. 2) je bil dolgoletni umetniški vodja v Slovenski filharmoniji in Slowind, ki ga sestavljajo orkestraši Slovenske filharmonije, in je bil z njim tudi tesno povezan. Iz te generacije skladateljev izhaja še izjemni Lojze Lebič (Dogodki II). Kot

kontrast njih je predstavljalo posebno zanimivo delo *Obrisi in sence* Nine Šenk, perspektivne skladateljice mlajše generacije, študentke Pavla Mihelčiča, ki je smiselno zaokrožala to celoto. Slowind velja za eno najaktivnejših zasedb, ki skrbi za ohranjanje slovenske sodobne in glasbe 20. stoletja. Kot velik spodbujevalec nastajanja novih del in njihov izvajalec se je v 23 letih obstoja izoblikoval v vrhunsko zasedbo za sodobno glasbo. Ugled si je zasedba zgradila na mnogih koncertih po Sloveniji in vsem svetu, ter z organizacijo festivalov za sodobno glasbo. Igra kvinteta je prežeta s poe-

tično noto. Izjemna poustvarjalna kondicija in obvladovanje tehnike mu omogočata, da še tako ritmično zapleteno gradivo podaja lahko. Slowind je več izvedbe najzahtevnejših kompozicijskih tekstur. S sproščenostjo se poda k odkrivanju najdodnejših melodičnih iger, ujetih v note. V izvedbi Slowinda vse negativne konotacije o sodobni glasbi preprosto izpuhtijo in ostane občudujoča igra zvočno atraktivnih skladb. Slowind je na festivalu Kogojevi dnevi že velikokrat nastopal. V Kanal se pihalni kvintet vedno z veseljem vrača. V festivalu pa vidi poslanstvo, ki ni pomembno samo z umetniškega vidika, ampak širše, pravi rogist, Metod Tomac: "Ambient cerkve je lep in

Foto: atelje Povšic Zavaldov

prijetno je igrati v njej. Koncerti so dobro obiskani, to je spodbudno tudi za izvajalce. Veseli nas, da se tradicija festivala nadaljuje in da Kogojevi dnevi ostajajo. Sodobno glasbo izrivajo nekam na obrobje. Ukinjajo se financiranja, s tem se soočamo povsod. Festival v Kanalu pa ostaja živ. To je zelo do-

bro". Festival je v septembru zavznel v Kanalu še s Komornim orkestrom Camerata Labacensis, nato se v oktobru seli na italijansko tla s koncerti v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici, cerkvi sv. Jurija v Bardu in Kulturnem domu v Trstu.

Metka Sulič

Katja Ferletič

TAKI SMO (53)

Happy birthday Miss Ciccone!

Svetovna pop zvezda Madonna je 16. avgusta praznovala svoj 60. rojstni dan, zdi se pa, da "material girl" kljub zreli starosti ne namerava še postati prava gospa in si ustvariti stalen dom, saj se je pravkar preselila v Lizbono, da bi sledila svojemu sinu, ki sanja o nogometni karieri. Madonna velja za eno najbolj znanih pop ikon na svetu. Od nekdanjega izziva, ne spoštuje splošnih, ustaljenih navad, razbija stereotype in ne sledi moralnim pravilom, njen značaj se ne odraža le v glasbi, ampak tudi pri izbiranju oblačil in zunanjem videzu. Madonnine pesmi in videz se nenehno spreminjajo že od njenega prvega nastopa v 80. letih prejšnjega stoletja. Gospa Ciccone je poskusila že vse modne stile in glasbene žanre, ki si jih je mogoče zamisliti, zaradi česar jo je zelo težko uokvirirati v točno določeno kategorijo.

Louise Veronica Ciccone se je rodila 16. avgusta 1958 v Detroitu v Michiganu. Njeni starši so bili italijanskega rodu in ustvarili so veliko družino: pevka ima štiri brate in tri sestre. Njen oče je bil delavec v tovarni Chrysler, mati pa je umrla, ko je bila Louise

prejšnjega stoletja. Naslednja pomembna marketinška poteza, ki je pripomogla k novemu vzponu njene kariere, je bila gotovo njena preobrazba v novo Marylin Monroe v uspešnici "Material Girl", s katero je prodala milijone plošč po celem svetu. Madonna je v svoji karieri igrala različne vloge, od provokativne plavalaske do androgene dive, in s tem v javnosti vzbujala pozornost in radovednost, veliko polemik je spremljalo še posebno izid plošče in glasbenega videa pesmi "Like a prayer", ki je popolnoma zgrozil ameriške katoliške organizacije. O njej so vedno vsi veliko govorili, v dobrem in slabem smislu, nedvomno pa je Madonna predvsem odlična in zelo sposobna menedžerka, ki spretno sprejema izbire, tako za svojo glasbeno kot tudi za filmsko kariero (s svojo vlogo v filmu *Evita* si je zaslužila nominacijo za Oskarja za glavno igralko). Njena sposobnost stalne obnove in preobrazbe je izjemna, malokdaj ji je lahko kos v tem: bila je dekle, ki je v osemdesetih letih prekrivala stene newyorških palač z grafiti, v poznih devetdesetih letih pa je odkrila duhovnost s študijem kabale, joga in hinduizmom. Madonna ni samo pop zvezda, je tudi modna ikona: uporniška nevesta, geisha, "disco diva", "country girl", egipčanska boginja, igrala je vloge Marylin Monroe, Marie Antoinette in Evite Peron, je ena največjih "performer", pri kateri se umetnost in realno življenje stalno prepletata. Njena glasba je obenem sarkastična in nihili-

stična, čeprav zgrajena z visokotehnološkimi aranžmaji in bogatimi produkcijami odraža sproščeno in občasno vulgarno in amoralno držo mladih, ki so zrastle na newyorških ulicah med "punkom" in "disco music".

Spreminjati, preoblikovati samega sebe, kot to počenja Miss Ciccone, je umetnost. Njene kameleonske sposobnosti so, tudi pri šestdesetih letih, nekaj izjemnega - uporablja oblačila, svoje telo in glasbo kot obliko upora zoper strogi omologaciji, stalno spreminja svojo kožo in se brez strahu loteva novih izzivov. Nikoli ne zanika svojih, čeprav spornih odločitev, upa si marsikaj in večkrat prestopa splošna moralna pravila, sproži polemike in nesoglasja, vsekakor pa, kar nosi in reče, neizogibno postane moda. Prepričana je, da se v življenju moramo tudi z boksarskimi rokavicami boriti za tisto, v kar verjamemo, in je tudi zato kljub vsemu postala model za svoje otroke in za milijone žensk po celem svetu. Kraljica pop glasbe se gotovo še ne bo odrekla svoji kroni, saj izkazuje vitalnost in samozavest, ki ji lahko marsikatera dvajsetletna zvezdica zavida.

Veronica stara le šest let. Že od otroških let jo je zelo zanimal ples, čeprav jo je oče spodbujal k petju. Obiskovala je zelo stroge katoliške šole, kar je verjetno privedlo do njene želje po uporu in ekscentričnosti in vplivalo tudi pri izbiri psevdonima Madonna. Konec 70. let prejšnjega stoletja se je Veronica Louise preselila v New York, kjer so jo sprejeli v plesno skupino, preživljala pa se je tudi z občasnim delom kot prodajalka in natakarka v fast foodih. Kmalu je spoznala mladega Dana Gilroyja, ki jo je naučil igranja na kitaro in bobne: z njim je Veronika Louise začela resnično umetniško partnerstvo, junija 1983 pa ji je dj John "Jellybean" Benitez, njen novi ljubimec, napisal pesem "Holiday", s katero se je Madonnino ime prvič prikazalo na ameriških glasbenih lestvicah. Po prvi plošči "Madonna", je kmalu nastopil čas za "Like a Virgin", pesem, s katero jo je mednarodno občinstvo spoznalo kot nov izzivalni fenomen, s povsem edinstveno erotično in namerno vulgarno podobo. Nedvomno je postala Madonna s svojo novo, prijetno melodično pop glasbo in originalnim videzom pravi simbol 80. let

Z 8. strani

Grabežljivi sebičneži ...

Predstava ima v do- ločenih trenutkih, v zelo posrečenih skupinskih prizorih, izredno hiter, živahen ritem in takrat je komičnost najbolj v ospredju. Dirjanje predstavnikov obeh nasprotujočih si taborov za bogatim Gornikom, v upanju, da bi ga vsak pridobil na svojo stran, je res komično in vzbuja smeh seveda tudi zaradi odlične igre mlade igralske ekipe. Izrazit je že sam uvod v predstavo, ko se na praznem odru (scenografija Miha Golob) pojavi sijajni Iztok Mrakar v "nemi vlogi" potrpežljivega, ustrezljivega poeta Stebelca; z zelo zgornjo mimiko in gibi pove več kot tisoč besed! Škoda, da se ta ritem, ki mu daje poskočnost tudi z ljudskimi melodijami spogledujoča se glasba Vaska Atanasovskega, upočasnjuje v "komornih prizorih". Na tak način se razvode tista harmonična nota, ki daje svojsko obliko tokratni interpretaciji Cankarjevega dela *Za narodov blagor*, ki je doživelo že nešteto bolj ali manj posrečenih odrskih različic. V vsem dobro poznani Cankarjevi zgodbi pride do razkola med politikom, tako da nastaneta dva tabora, enega vodi Grozd, drugega pa Gruden. Oba se potegujeta za na-

klonjenost bogatega Gornika, ki ga je v novogoriški uprizoritvi kot človeka z dokaj blago, celo malce plašno

dušo, ki bi rada čim prej ušla iz kreppljev nasprotujočih si vodij političnih strank, prikazal Matija Rupel. Edini, ki bi se lahko tej politični "svotati" postavil po robu, je žurnalista Julijan Ščuka. A zdi se, da je v Golobovem režijskem konceptu tudi Ščuka izgubil večji del upornosti, saj malce odmaknjeno in prav nič bojevito spremlja politične zdrahe. Le ob koncu je čutiti več vneme za politično preobrat. Vlogo Ščuke je režiser dodelil Arni Hadžialjevič, ki ga je začrtala kot čenika, ki odmaknjeno opazuje dogajanje, tudi zato, ker je pod

Grozdovim pritiskom, le v zadnjem prizoru kaže večjo zagrizenost.

Ostale like te družine, ki ima "psihopatske poteze", so izoblikovali Patrizia Jurinčič Finžgar uporniško Matildo, Grozdovo nečakinjo, Andrej Zalesjak literata Sirotko, Ma-

ja Nemeč pobožnjakarsko Mermoljevko in Nejc Cijan Garlati, ki je jurista Frana Kadivca upodobil kot vročekrvnega, na svoje deklo zelo ljubosumnega, gostobesednega mladega fanta. Privlačne komične poteze so občinskim svetnikom, podreptnikom veljakov, dali mladi gostujoči igralci Jakob Sfiligoj, Jonathan Černe in Borut Petrovič.

Skratka, predstava s strašljivo aktualno vsebino in tragikomnim zvenom privablja smeh na gledalčev obraz, a v ustih ostaja kljub ironiji, grotesknosti ...grenak priokus.

Fotoklub Skupina75

Odprtje 20. Fotosrečanja

V soboto, 6. oktobra 2018, ob 18.30 bo v Kulturnem domu v Gorici odprtje 20. Fotosrečanja, tradicionalne mednarodne fotorazstave, ki jo organizira goriški Fotoklub Skupina75. Prisotni bodo avtorji iz FJK in Slovenije: Fabio Bolinelli, Vasja Doberlet, Eva Petrič, Giancarlo Rupolo, Robert Strahinjic. Krožek, ki se bo predstavil

publiki na jubilejnim Fotosrečanju, je sam Fotoklub Skupina75; številna dela članov kluba pričajo o

pomembnem delu raziskovanja in eksperimentiranja, ki ga klub opravlja veliko let.

Dogodek je sad sodelovanja s Kulturnim domom, Glasbeno matico in ZSKD ter s pokroviteljstvom Občine

Gorica. Večer bodo z glasbo popestrili člani Glasbene matice, znana fotografinja, kritičarka in predavateljica fotografije Lorella Klun pa bo predstavila prisotne avtorje. Razstava bo odprta do 19. oktobra, ogled je možen ob delavnikih med 9. in 13. ter 15. in 18. uro in med prireditvami.

Eva Petrič

Denar, sveta vladar ...

To naše golo preživetje (2)

Tistega priljubljenega pametnega telefona enostavno nočem. Tako je bilo nekoč tudi z računalnikom. Dolgo sem trmoglavila, da ga ne bom imela, ker ga ne potrebujem. Počasi pa sem spoznavala, koliko poti si prihraniš z njim in kako družbeno drugačen si, če ga ne znaš uporabljati. Kot bi bil nepismen, nesposoben vsakega dela. Zdaj sem tu, vsak dan slonim na tem starem računalniku, z njim delam in vzdržujem stik s prijatelji, čeprav ima že osem let, kar je za notesnik spet

izredno veliko, in sem mu morala dokupiti novo tipkovnico, nov mikrofon in novo miško. Na srečo še vedno dela, jaz pa o njem razmišljam kot Adi Smolar v svoji popevki o tistem televizorju... Bog ne daj, da bi crknil, namreč. Moja varčna narava, ki sovraži potrošništvo, se počasi uklanja potrebam in življenjskemu tempu, ki ga narekujejo ti neprijazni časi. In močno zavidam sosedi iz Kostanjevice, ki je s 400 evri na mesec veliko srečnejša, kot sem jaz, saj ji skoraj nič, razen boleznin namreč, ne

more ukrasti velikodušnega nasmeha in iskric v očeh. So pa trenutki, ko si zares zaželim, da bi imela veliko denarja. Samo včasih se zgodi, ko gre za dobrobit tistih, ki jih imam najraje. Ko bi ga pred leti imela zares veliko, moji pokojni mami, ki je bila zaradi hude oblike starostne demence težko obvladljiva, ne bi bilo treba hirati v domu za upokojence. Lahko bi si privoščila dve ali tri varuške, ki bi nanjo pazile tudi čez noč, v izmenah, in bi lahko najelačasno bivališče v samotni, kjer bi se sosedeje ne pritoževali zaradi

nejnega stalnega, glasnega vpitja. Ko bi bila imela veliko denarja. Ko... A zdaj je prepozno, ker mama varuške in stanovanja ne potrebuje več. Jaz pa imam denarja vse manj. Ostal mi je le grenk občutek, ki ga imam vsakič, ko moram priznati, da pač ni v mojih močeh... da ne zmorem. Da nimam dovolj tistega prekletega denarja. Tak občutek imam tudi, ko gledam našo psičko, ki ima dvanajst let in baje hudo artrozo. Rada jo imam, kot ima vsakdo rad te male kosmate prijateljice. In ji seveda želim

Seveda sem tudi vprašala, koliko stane pregled in kaj si lahko od zdravljenja pri dvanajst let starem psu obetam. Predračuni so bili taki, da bi se vsak pošten človek, ki gara za golo preživetje, naravnost zgrozil, nazadnje pa sem se odločila, da bom sledila nasvetu temnopoltega znanca nekje v Karnijskih gorah. Obiskala sem prijazno veterinarico v odlični gorski vasi, ki mi je postavila diagnozo brez vsakega slikanja, za borih trideset evrov, pa še prijazna je bila in natančna pri

Začenja se sezona uspešne italijanske košarke na Tržaškem Tržaški košarkarji (s 4 tisoč abonenti) po 15 letih spet v A1 ligi

Za spremembo bomo tokrat presegli okvire naše zamejske športne srenje, v nedeljo bo namreč po polnih 15 letih spet debitiral v najvišji moški italijanski ligi tržaški košarkarski klub Pallacanestro Trieste. V zadnjih letih je v mestu s prihodom bogatih sponzorjev Alma Agenzia per il lavoro in po novem še Allianz navdušenje okoli košarke spet poskočilo, junija pa se je po zmagoslavni sezoni ekipa beneškega trenerja Eugenia Dalmassona, ki moštvo vodi že osem let, v objemu vsega Trsta veselila napredovanja. Pomenljiv je podatek, da so za vrnitev v A1 ligo prodali kar štiri tisoč sezonskih abonmajev, kar je ogromno. Nekatere peterke v tem prvenstvu sploh nimajo dvorane, ki bi sprejela toliko ljudi, vodstvo družbe Alma s furlanskim podjetnikom Gianluco Mauro na čelu pa upravlja sijajni PalaTrieste, v katerem lahko tekme s tribun

Eugenio Dalmassone

spremlja do osem tisoč ljudi. Tržaško društvo ima za sabo dve neverjetni sezoni, v katerih je bilo zmag neprimerno več kot porazov. Pred dvema letoma so v finalu play-offa A2 lige belo-rdeči izgubili proti bolonjskemu Virtusu, ki ga bodo, zanimivo, srečali doma prav v nedeljo ob krstnem nastopu med italijansko smetano, lani pa je bila končna prvenstva pravi bojni pohod Tržčanov, ki so v finalu odpravili trdoživi Casale Monferrato, v Piemontu so tudi proslavljali prestop. Po sili razmer so morali postati

vo poleti močno prilagoditi zahtevam A1 lige, kar pomeni najetje številnih ameriških košarkarjev. Od junakov napredovanja so, poleg trenerkega štaba, ostali simbol kluba Cavaliero, nekdanji reprezentant, pa kapetan Coronica, ki pa bo letos igral malo ali nič, odlični krilni košarkar Da Ros, visoki veteran Cittadini, Gruzijec Janelidze in nadarjeni argentinski organizator igre z italijanskim potnim listom Fernandez. Igralski kader pa so okrepili preverjeni Wright, play-maker, branilca Sanders in Walker, mlado latvijsko krilo Strautins in centri Knox, Mosley ter Hrvat Perić, malodane vsi imajo že izkušnje v Italiji. Seveda bo prva skrb ohranitev ugledne kategorije, poznavalci razmer pa pravijo, da je Trst sestavil zelo dobro ekipo, ki bi se lahko že spogledovala s play-offom ali vsaj čisto mirno sezono v zlati sredini lestvice. Mar se vračajo zlati časi Stefanella?

HC

Ljubiteljsko gledališče na Tržaškem Prvič sezona predstav "POK na odru"

Slovensko kulturno društvo Tabor, Slovensko dramsko društvo Jaka Štoka Prosek-Kontovel in Zveza slovenskih kulturnih društev prirejajo niz gledaliških predstav, ki bodo potekale od septembra do aprila na Opčinah in Proseku. Niz je v našem prostoru novost: mladi člani SKD Tabor in SDD Jaka Štoka so se odločili, da stopijo na pot sodelovanja in skupaj zasnovajo projekt "POK na odru" (Prosek, Opčine, Kontovel), v sklopu katerega bodo na gostovanju povabili priznane dramske skupine iz ožjega in širšega slovenskega prostora. Sezono je uvedla premiera predstave Sluga dveh gospodarjev Carla Goldonija, s katero Slovensko stalno gledališče vabi k abonmaju za sezono 2018-2019, ostalih pet predstav pa bodo gostovanja amaterskih dramskih skupin. Predstave bodo potekale enkrat mesečno ob nedeljah ob 18. uri v Kulturnem domu Prosek Konto-

vel ali v Prosvetnem domu na Opčinah. Vstopnina znaša 6 evrov, po ogledu petih predstav pa bo zadnja zastoj. Zaradi organizacijskih zapletov bo lahko prišlo do manjših sprememb v programu. - 30. septembra 2018 je bila v Prosvetnem domu na Opčinah, kot že rečeno, premiera predstave, kot vabilo k abonmaju Slovenskega stalnega gledališča, Sluga dveh gospodarjev. Predstava je ikonsko besedilo Carla Goldonija, v katerem so režiserji vedno našli neskončni vir navdiha za zabavne, originalne in zelo dinamične uprizoritve v duhu baročne commedie dell'arte. Nova uprizoritev Slovenskega stalnega gledališča je posodobljena priredba režiserja Igorja Pisona, ki črpa iz pogovorne jezika in pop kulture v ogngjemetu komičnih situacij, v katere so vpleteni številni liki, ki jih bravurozno upodablja četverica igralcev. Zasedbo z izrazitim

tržaškim predznakom sestavljajo Nikla Petruška Panizon, Tadej Pišek, Andrej Rismondo in Nejc Kravos. Izvirno glasbo je podpisal Ilija Ota.

- 25. novembra 2018 v Kulturnem domu Prosek Kontovel: Vorkšop na Moljera, avtor Matjaž Zupančič, nastopa gledališka skupina GAD - Gledališka amaterska družena iz Portoroža, režija Gregor Geč

- 20. januarja 2018 v Prosvetnem domu na Opčinah: Baron sedi na veji, po literarni predlogi romana I. Calvina Baron na drevesu, nastopa Dramska družina F. B. Sedej iz Števerjana - Mladinska skupina M+, avtorica in režiserka Patrizia Jurinčič Finžgar

- 3. februarja 2018 v Kulturnem domu Prosek Kontovel: izbrana skupina med finalisti festivala gledaliških skupin Linhartovo srečanje 2018

- 24. marca 2018 v Prosvetnem domu na Opčinah: Najlepše, najboljša in najbolj slečna, navdih po filmu Dekleta s koledarja, nastopa Gledališka šola Gledališča Toneta Čufarja z Jesenic, režija Katja Stueš in Nika Brgant

- 4. aprila 2018 v Kulturnem domu Prosek Kontovel: predstava Beneškega gledališča

Z 2. strani Uvodno srečanje ...

Deželni svet Furlanije Julijske krajine bo moral obravnavati predlog senatorjev SVP o ustavni spremembi deželnega statuta, v katerem naj bi bilo po novem zagotovljeno zastopstvo za slovensko manjšino v deželni svet. Nekaj podobnega naj bi se uredilo tudi za parlament. Predsednik Fedriga je povedal, da podpira zagotovljeno zastopstvo, in povabil predstavnike SSK, naj mu predložijo zakonski predlog. Deželni predsednik Močnik je potrdil, da bi bila to prava rešitev, ki bi slovensko narodno skupnost izvela iz logike političnega opredeljevanja.

Druga pomembna točka je zadevala reformo deželnega zakona 26/2014 o krajavnih upravah. Predstavniki SSK so izpostavili potrebo predvsem majhnih občin, ki želijo ohraniti upravno avtonomijo. To je tudi pomembno za slovenske oziroma dvoje-

zične občine. Predsednik Fedriga je povedal, da se zdaj ukvarjajo z območjem in podrobno preučujejo vse izpostavljene potrebe. Namen deželne uprave je, da zniža število upravnih enot in da bodo organi teh enot izraz volje občanov na podlagi neposrednih volitev. Pokrajinska tajnika Čavdek in Pisani sta oba izpostavila kritične točke reforme krajevnih uprav. Pri tem se je Pisani osredotočil na prevladujočo vlogo občine Trst v primerjavi z ostalimi občinami. Čavdek pa je izpostavil vprašanje širšega goriškega območja, ki je na deželni ravni zastopljeno na različnih področjih.

V nadaljevanju so se udeleženci srečanja dotaknili še vprašanja šolstva, pri katerem bi morala imeti dežela večje pristojnosti. Pomemben vidik je tudi sodelovanje s Slovenijo, pri čemer bo potrebno povezati stike z novo slovensko vlado. Predstavniki SSK

so predsedniku deželne odbora izpostavili tudi zaskrbljenost zaradi napovedane manifestacije skrajno desničarske organizacije Casapound v Trstu in zaradi predloga o odvzemu državnega odlikovanja Josipu Brozu Titu. Oba dogodka bosta po nepotrebnem ustvarila napetosti in se na sporen način naslanjata na preteklost, za konkretne potrebe državljanov pa na ta način ne nudimo primernih rešitev. Predsednik Fedriga je izrazil svoje nestrinjanje z manifestacijo Casapound, pri tem pa je dodal, da je končna odločitev v rokah tržaške prefektinje. Dodal je še, da je trenutna prioriteta deželne uprave usklajevanje dogovora z državno vlado glede finančnih prenosov, ki bi morali biti urejeni, kot to velja za Tridentinsko in Južno Tirolsko. Sestanek med deželnim predsednikom Fedrigo in delegacijo SSK se je končal z obojestransko obljubo, da se bodo podobna srečanja še vrstila. Prav ta namreč pripomorejo k boljšemu razumevanju pomembne vloge slovenske narodne skupnosti v deželni kontekst.

Ob začetku novega šolskega leta

Na Hrvaškem zaradi izseljevanja in nizke rodnosti zapirajo šole

Na Hrvaškem so pred začetkom novega šolskega leta zaprli osem osnovnih šol, v 117 osnovnih šolah pa v prvi razred niso vpisali nobenega učenca, kažejo podatki hrvaškega ministrstva za znanost, izobraževanje in šport. Gre za posledice množičnega izseljevanja in rojstva vse manj otrok. Na Hrvaškem je bilo v začetku prejšnjega šolskega leta nekaj več kot 2100 osnovnih šol, je objavil hrvaški statistični urad na svoji spletni strani. Poleg skoraj 900 matičnih šol je nekaj več kot 1100 podružničnih

šol ter več kot 80 šol za učence s posebnimi potrebami. Začasni podatki hrvaške državne uprave kažejo, da v novem šolskem letu v šestih podružničnih osnovnih šolah ne bo več pouka, ker ni učenec. Na območju Poreča v hrvaški Istri bodo zaprli dve podružnični šoli, tako da bodo učenci v novem šolskem letu hodili v šolo v mesto Poreč.

V 113 podružničnih šolah in štirih matičnih šolah letos v prvi razred niso vpisali nobenega učenca. Tovrstnih primerov niso zabeležili samo v Va-

raždinski županiji in v Zagrebu. Največ podružničnih šol brez prvih razredov je na območju Šibeniško-kninske, Vukovarsko-sremske ter Liško-senjske županije, kjer je približno petina šol brez prvošolcev. Na hrvaškem ministrstvu za znanost, izobraževanje in šport so izrazili, da v skoraj desetih odstotkih osnovnih šol v državi nimajo več učencev v prvih razredih. Teh šol ne bodo zapirali, ker bo v njih potekal pouk za učence ostalih treh nižjih razredov, so še potrdili na ministrstvu.

/konec
Suzi Pertot

